

Analýza hospodaření obce Hošťálková v letech 2011-2013

Markéta Palová

Bakalářská práce
2014

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Markéta Palová**
Osobní číslo: **M110364**
Studijní program: **B6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Finanční řízení podniku**
Forma studia: **prezenční**

Téma práce: **Analýza hospodaření obce Hošťálková v letech 2011–2013**

Zásady pro vypracování:

Úvod

I. Teoretická část

- Prostudujte odbornou literaturu k danému tématu.

II. Praktická část

- Zpracujte charakteristiku dané obce.
- Analyzujte hospodaření obce pomocí vybraných ukazatelů.
- Zhodnoťte dané výsledky v posledních třech letech.
- Navrhněte opatření pro budoucí vývoj obce.

Závěr

Rozsah bakalářské práce:

Rozsah příloh:

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná**

Seznam odborné literatury:

DAMODARAN, Aswath. Applied corporate finance. 3rd ed. Hoboken, NJ: John Wiley, 2011, xiv, 738 s. ISBN 978-0-470-38464-0.

KRAFTOVÁ, Ivana. Finanční analýza municipální firmy. Vyd. 1. Praha: C. H. Beck, 2002, xii, 206 s. ISBN 80-717-9778-2.

PROVAZNÍKOVÁ, Romana a Olga SEDLÁČKOVÁ. Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe. 2., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Grada, 2009, 304 s. ISBN 978-80-247-2789-9.

PRŮCHA, Petr. Veřejná správa a samospráva. Praha: Vysoká škola aplikovaného práva, 2004, 241 s. Studijní texty (Vysoká škola aplikovaného práva). ISBN 80-867-7503-8.

RŮČKOVÁ, Petra. Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi. 3. rozš. vyd. Praha: Grada, 2010, 139 s. ISBN 978-80-247-3308-1.

Vedoucí bakalářské práce:	Ing. Jana Plevová Externí
Datum zadání bakalářské práce:	16. června 2014
Termín odevzdání bakalářské práce:	22. srpna 2014

Ve Zlíně dne 20. června 2014

Mgr. Pavel Hýl
ZŠP. děkanka

Bc. Ing. Šárka Vránová, Ph.D.
ZŠP. ředitel ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že:

- odevzdáním bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby¹;
- bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému;
- na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3²;
- podle § 60³ odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;

¹ zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, § 47b Zveřejňování závěrečných prací:

- (1) Vysoká škola nevydělečně zveřejňuje disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce, u kterých proběhla obhajoba, včetně posudků oponentů a výsledku obhajoby prostřednictvím databáze kvalifikačních prací, kterou spravuje. Způsob zveřejnění stanoví vnitřní předpis vysoké školy.
- (2) Disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce odevzdané uchazečem k obhajobě musí být též nejméně pět pracovních dnů před konáním obhajoby zveřejněny k nahlížení veřejnosti v místě určeném vnitřním předpisem vysoké školy nebo není-li tak určeno, v místě pracoviště vysoké školy, kde se má konat obhajoba práce. Každý si může ze zveřejněné práce pořizovat na své náklady výpisy, opisy nebo rozmnoženiny.
- (3) Platí, že odevzdáním práce autor souhlasí se zveřejněním své práce podle tohoto zákona, bez ohledu na výsledek obhajoby.

² zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 35 odst. 3:

- (3) Do práva autorského také nezasahuje škola nebo školské či vzdělávací zařízení, užije-li nikoli za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu k výuce nebo k vlastní potřebě dílo vytvořené žákem nebo studentem ke splnění školních nebo studijních povinností vyplývajících z jeho právního vztahu ke škole nebo školskému či vzdělávacímu zařízení (školní dílo).

³ zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

- (1) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení mají za obvyklých podmínek právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla (§ 35 odst. 3). Odpírá-li autor takového díla udělit svolení bez vážného důvodu, mohou se tyto osoby domáhat nahrazení chybějícího projevu jeho vůle u soudu. Ustanovení § 35 odst. 3 zůstává nedotčeno.

- podle § 60⁴ odst. 2 a 3 mohou užít své dílo – bakalářskou práci - nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské práce využít ke komerčním účelům.

Prohlašuji, že:

- jsem bakalářskou práci zpracoval/a samostatně a použité informační zdroje jsem citoval/a;
- odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně 15. 8. 2014

Markéta Palová

⁴ zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo;

(2) Není-li sjednáno jinak, může autor školního díla své dílo užít či poskytnout jinému licenci, není-li to v rozporu s oprávněnými zájmy školy nebo školského či vzdělávacího zařízení.

(3) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení jsou oprávněny požadovat, aby jim autor školního díla z výdělku jim dosaženého v souvislosti s užitím díla či poskytnutím licence podle odstavce 2 přiměřeně přispěl na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložily, a to podle okolností až do jejich skutečné výše; přitom se přihlédne k výši výdělku dosaženého školou nebo školským či vzdělávacím zařízením z užití školního díla podle odstavce 1.

ABSTRAKT

Abstrakt česky

Bakalářská práce se bude zabývat posouzením ekonomické situace obce Hošťálkové v letech 2011-2013. Její hospodaření bude hodnoceno formou finanční analýzy. Tato práce se bude skládat ze dvou částí. První teoretická část vysvětluje pojmy jako je veřejná správa, rozpočet obce, příjmy a výdaje obce, finanční analýza a její metody.

Druhá praktická část bude charakterizovat obec Hošťálkovou, její popis, historii, demografickou stránku a kulturu. Dále bude zpracována finanční analýza. Na základě této analýzy se zhodnotí hospodaření obce dle daných výsledků. Závěr práce bude tvořen návrhy a opatřeními pro budoucí finanční situaci obce a její vývoj.

Klíčová slova:

Veřejná správa, samospráva, obec, rozpočet obce, příjmy a výdaje obce, finanční analýza

ABSTRACT

Abstrakt ve světovém jazyce

Bachelor thesis is focused on assessment of the economy of the village Hošťálková in 2011-2013. Its management is evaluated through financial analysis. This work consists of two parts. The first theoretical part explains concepts such as public administration, municipal budget, revenues and expenditures of the municipality, financial analysis and its methods.

The second practical part characterizes the community Hošťálková, its description, history, culture and the demographic page. The next is prepared the financial analysis. On the basis of this analysis to assess the management of the municipality according to the given results. The conclusion is made up of proposals and measures for the future financial situation of the municipality and its development.

Keywords:

Public administration, self-government, municipality, municipal budget, revenues and expenditures of the municipality, financial analysis

Chtěla bych velmi poděkovat Ing. Haně Šedové, Ph.D. a Ing. Janě Plevové za jejich vzácný čas, odborné rady a vedení a také za jejich podporu při vypracování mé bakalářské práce. Také bych chtěla poděkovat Obecnímu úřadu Hošťálková, který mi dovolil vypracovat bakalářskou práci na základě umožněné praxe.

OBSAH

ÚVOD	10
I TEORETICKÁ ČÁST	11
1 VEŘEJNÁ SPRÁVA	12
1.1 STÁTNÍ SPRÁVA	12
1.2 SAMOSPRÁVA	13
1.2.1 Územní samospráva	13
2 OBEC	14
2.1 ZNAKY A FUNKCE OBCE	15
2.2 CHARAKTERISTIKA OBCE.....	16
2.3 POSTAVENÍ OBCÍ V ČR	17
2.4 DRUHY OBCÍ V ČR.....	17
2.5 ORGÁNY OBCE.....	18
2.6 HOSPODAŘENÍ OBCE	23
3 FINANČNÍ SYSTÉM OBCE	24
3.1 ROZPOČET OBCE	24
3.2 ROZPOČTOVÝ PROCES.....	24
3.3 ROZPOČTOVÉ ZÁSADY	25
3.4 ROZPOČTOVÁ SKLADBA.....	26
3.4.1 Příjmy	26
3.4.2 Výdaje	27
3.4.3 Financování	27
3.5 ROZPOČTOVÉ OPATŘENÍ	28
3.6 ZÁVĚREČNÝ ÚČET	28
4 FINANČNÍ ANALÝZA	29
4.1 METODY FINANČNÍ ANALÝZY	30
4.1.1 Fundamentální analýza.....	30
4.1.2 Technická analýza	31
4.1.3 Horizontální analýza.....	31
4.1.4 Vertikální analýza.....	32
4.1.5 Ukazatele rentability.....	32
4.1.6 Ukazatele likvidity	32
4.1.7 Ukazatele zadluženosti	32
II PRAKTICKÁ ČÁST	33
5 OBEC HOŠŤÁLKOVÁ	34
5.1 HISTORIE OBCE	34
5.2 HOŠŤÁLKOVÁ V KOSTCE.....	36
5.3 OBYVATELSTVO OBCE	38
6 FINANČNÍ ANALÝZA OBCE HOŠŤÁLKOVÁ	40
6.1 ANALÝZA AKTIV OBCE	40
6.2 ANALÝZA PASIV OBCE	43
6.3 ANALÝZA NÁKLADŮ HLAVNÍ ČINNOSTI	45

6.4	ANALÝZA VÝNOSŮ HLAVNÍ ČINNOSTI.....	46
6.5	ANALÝZA VÝSLEDKU HOSPODAŘENÍ HLAVNÍ ČINNOSTI.....	48
6.6	ANALÝZA NÁKLADŮ HOSPODÁŘSKÉ ČINNOSTI	49
6.7	ANALÝZA VÝNOSŮ HOSPODÁŘSKÉ ČINNOSTI.....	50
6.8	ANALÝZA VÝSLEDKU HOSPODAŘENÍ HOSPODÁŘSKÉ ČINNOSTI.....	52
6.9	SALDO PŘÍJMŮ A VÝDAJŮ.....	53
6.10	ANALÝZA LIKVIDITY	54
6.11	ANALÝZA RENTABILITY.....	55
6.12	MÍRA CELKOVÉ ZADLUŽENOSTI.....	55
6.13	VÝPOČET KOEFICIENTU SAMOFINANCOVÁNÍ	56
7	SHRNUTÍ VÝSLEDKŮ HOSPODAŘENÍ.....	57
	ZÁVĚR	59
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	60
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	61
	SEZNAM OBRÁZKŮ	62
	SEZNAM TABULEK.....	63

ÚVOD

Finanční analýza je vnímána jako metoda hodnocení finančního hospodaření. Nejprve se získají data a informace, které se třídí, doplňují a srovnávají se navzájem. Nalézají se vztahy a souvislosti mezi daty a stanoví se jejich vývoj, což zvyšuje jejich informační hodnotu. Informace získané z finanční analýzy jsou podkladem pro plánování, efektivní řízení a rozhodování.

Pro vypracování bakalářské práce jsem si vybrala téma analýza hospodaření obce Hošťálková v letech 2011 – 2013. Účelem bakalářské práce je analyzování a zhodnocení vývoje hospodaření dané obce za sledované období a navrnutí možných doporučení a opatření pro budoucí finanční situaci obce a její vývoj.

Práce je rozdělena do dvou částí, teoretické a praktické. První je část teoretická, která se zabývá vysvětlením a objasněním pojmů. Jako první je rozebrána veřejná správa a její rozdělení na státní správu a samosprávu, která se ještě člení na územní samosprávu. Dále je popsána obec. Její znaky, funkce, charakteristika, druhy, orgány a hospodaření. Následovně je zmíněn finanční systém obce, do kterého jsem zařadila rozpočet obce, rozpočtový proces, zásady a skladbu, která se dělí na příjmy, výdaje a financování. Je zde zařazeno také rozpočtové opatření a závěrečný účet, kde se po skončení kalendářního roku souhrnně zpracovávají údaje. Poslední kapitola teoretické části se zabývá finanční analýzou, jejími metodami a ukazateli.

V praktické části se nachází charakteristika obce Hošťálková, její historie, obyvatelstvo a shrnutí v kostce. Následují jednotlivé analýzy. Nejprve se zanalyzují aktiva a pasiva obce. Následně proběhne analýza nákladů a výnosů hlavní činnosti s výsledkem hospodaření a také analýza nákladů a výnosů hospodářské činnosti s výsledkem hospodaření. Dále je věnována část praktické práce saldu příjmů a výdajů, analýze rentability a likvidity, celkovému zadlužení a koeficientu samofinancování a to vše během let 2011, 2012 a 2013.

V závěru bakalářské práce budou shrnuta možná východiska z proběhlých analýz, případně navržena možná doporučení a opatření pro budoucí finanční vývoj obce.

I TEORETICKÁ ČÁST

1 VEŘEJNÁ SPRÁVA

Veřejná správa je ústředním pojmem práva správního. Veřejnou správou se ve společnosti zorganizované ve stát velmi obecně řečeno rozumí správa veřejných záležitostí, realizovaná jako projev výkonné moci ve státě. Pro tuto výkonnou moc je přitom charakteristické, že se jedná především o veřejnou moc, jíž je nadán v první řadě sám stát, dále touto mocí disponují jím aprobované subjekty povolané ke správě veřejných záležitostí. (Průcha, 2004, s. 9)

„Veřejná správa jakožto správa veřejných záležitostí je správou ve veřejném zájmu a subjekty, které ji vykonávají, ji realizují jako právem uloženou povinnost, a to z titulu svého postavení jako veřejnoprávních subjektů.“ (Průcha, 2004, s. 9)

Jde o souhrn činností, které nejsou zákonodárstvím, soudnictvím ani vládou. (Průcha, 2004, s. 9)

Veřejná správa zahrnuje:

- státní správu s dominantním postavením,
- samosprávu, která je k výkonu veřejné správy pověřena příslušným zákonem. (Peková, Pilný, Jetmar, 2005, s. 78)

1.1 Státní správa

Státní správa je veřejnou správou uskutečňovanou státem, přičemž v každé společnosti zorganizované ve stát je státní správa nezastupitelnou součástí veřejné správy. Státní správa je v tomto smyslu také základem, jádrem veřejné správy. Je odvozována od samotné podstaty, postavení a poslání státu, od podstaty a způsobů realizace státní moci. Svým charakterem je státní správa zvláštním druhem společenského řízení, uskutečňovaného státem. (Průcha, 2004, s. 12)

Státní správa představuje jednu z forem činnosti státu, a to formu, jejímž posláním je realizace výkonné moci státu. Svou povahou je státní správa organizující a mocensko-ochrannou činností státu, která v sobě pojí jednak prvky klasického řízení a dále prvky regulace v nejobecnějším chápání těchto pojmů. (Průcha, 2004, s. 12)

Vykonavateli jsou především orgány státu označované jako správní úřady. Soustavu ústřední státní správy představují ministerstva a jiné ústřední správní úřady s celostátní působností, jako přímí vykonavatelé státní správy. Uvedené správní úřady vykonávají

působnost na celém území státu a nejsou podřízeny žádnému jinému speciálnímu správnímu úřadu. Jedná se o přímé vykonavatele veřejné správy. (Horzinková, Novotný, 2010, s. 24)

1.2 Samospráva

Samospráva je veřejnou správou uskutečňovanou jinými veřejnoprávními subjekty než státem. (Průcha, 2004, s. 15)

Samospráva je tedy veřejná správa, vyznačující se zaměřením samosprávného subjektu na sebe sama a své vlastní záležitosti, což je jedním ze znaků soukromé správy. (Průcha, 2004, s. 16)

V samosprávných vztazích platí, že samosprávné orgány v nich vystupují nikoliv jménem státu a z jeho vůle, ale jménem daného samosprávného společenství, z jeho vůle a v jeho zájmu. Přitom objektem samosprávného působení nemůže být nikdo, kdo by územně, osobně nebo věcně stál mimo okruh působnosti příslušné samosprávné korporace, a proto je okruh adresátů takového působení dán hranicemi její působnosti. (Průcha, 2004, s. 17)

1.2.1 Územní samospráva

Je forma veřejné správy. Územní samospráva je realizace práva občanů na vlastní samosprávu, právo na spravování určitého území menšího než je stát na základě působnosti stanovené ústavou a příslušnými zákony při vytvoření potřebných ekonomických podmínek. Samosprávou tedy rozumíme samostatné obstarávání svých záležitostí v mezích práva.

Základní principy a strukturu územní samosprávy stanoví v každé zemi ústava a příslušné zákony.

Samospráva je provázena určitou autonomií, tzn. právem vydávat vlastní předpisy, které mají charakter podzákoných předpisů. Obecnou podmínkou je, aby nebyly v rozporu s ústavou a zákony.

Územní samospráva jako nestátní subjekt, má-li být skutečně samosprávou, musí být do určité míry nezávislá na finančních prostředcích státu. (Peková, Pilný, Jetmar, 2005, s. 96 - 99)

2 OBEC

Obec je základním článkem územní samosprávy. Postavení obce ve veřejné správě je stále významnější, což je výsledkem dlouhodobě probíhající decentralizace kompetencí a odpovědnosti za zabezpečování stále více druhů veřejných statků pro obyvatelstvo ze státu na územní samosprávu. Právo na místní samosprávu obcí je zakotveno v Evropské chartě místní samosprávy. (Peková, Pilný, Jetmar, 2005, s. 96 - 99)

Obec je základním územním samosprávným společenstvím občanů, tvoří územní celek, který je vymezen hranicí území obce.

Obec je veřejnoprávní korporací a má právo vlastnit majetek.

Obecně je korporace sdružení osob se stejným zájmem. Na členském základě vzniká právnická osoba založením korporace. Územní veřejnoprávní korporace spojuje členskou základnu, která je územně organizována na určitém území s plněním veřejnoprávního cíle. Obec jako veřejnoprávní korporace musí tedy splňovat tyto základní podmínky:

- členská základna (občané obce, kteří mají trvalý pobyt ve správním území obce),
- správní území,
- plnění veřejnoprávních úkolů.

Podle čl. 99 Ústavy se Česká republika člení na obce, které jsou základními územními samosprávnými celky. Obce jsou právnickými osobami, jejichž vznik je upraven zákonem. Ke své samostatné existenci nepotřebují žádnou registraci nebo souhlas správního orgánu. Obec jako právnická osoba může nabývat práv a povinností, způsobilost nabývat práva a povinnosti je možné omezit pouze zákonem. Podle úpravy obsažené v občanském zákoníku jsou jednotky územní samosprávy právnickými osobami. Obec jako právnická osoba může zaniknout pouze způsobem uvedeným v zákoně o obcích. (Horzinková, Novotný, 2010, s. 107)

Účelová funkce v oblasti podnikových financí je maximalizovat hodnotu (zisk) firmy. (Damodaran, 2011, s. 7)

U obce není primárním cílem tvorby zisku, se jedná spíše o snahu vyrovnání rozdílů nákladů a výnosů.

2.1 Znaky a funkce obce

„Obec je základní územní samosprávný celek a územní jednotka státu. Je vymezena třemi základními znaky:

- území,
- občané. Na území obce žijí občané s trvalým či přechodným pobytem. Obec může rozhodnout o čestném občanství obce (města) pro jiného občana. Na území obce existují i firmy – právnické osoby a podnikatelé – fyzické osoby se sídlem na území obce nebo s provozovnou na území obce. Do kontaktu s obcí přicházejí i další fyzické a právnické osoby, např. vlastníci nemovitostí na území obce,
- samospráva veřejných záležitostí v hranicích obce (na katastrálním území obce), tzn. působnost.“ (Pekový, Pilný, Jetmar, 2005, s. 105-106)

Čestné občanství může obec udělit fyzickým osobám, které se významnou měrou zasloužily zejména o rozvoj obce, čestné občanství obce. Čestný občan obce má právo vyjadřovat na zasedání zastupitelstva obce svá stanoviska v souladu s jednacím řádem zastupitelstva obce. Čestné občanství uděluje a odnímá zastupitelstvo obce. (Horzinková, Novotný, 2010, s. 112)

Obec plní tyto funkce vymezené příslušným zákonem:

- vlastní samosprávnou funkci, v ČR tzv. samostatná působnost, obce v záležitostech, o kterých může samostatně rozhodovat, tzn. má určité zákonem upravené pravomoci. Obec jako územní společenství občanů má právo na samosprávu, právo samostatně rozhodovat v mnoha oblastech veřejné správy – ve věcech územní samosprávy. Obec vykonává veřejnou správu v samostatné působnosti, tzn. volené orgány obce, které svým rozhodnutím svěřují vlastní realizaci svým výkonným orgánům,
- přenesené funkce, v ČR tzv. přenesená působnost, v rámci vykonávání státní správy. Vykonávají ji výkonné orgány obcí a jsou v této činnosti podřízeny a kontrolovány orgány státní správy v ČR, v přenesené působnosti i krajským úřadem. (Peková, Pilný, Jetmar, 2005, s.106-107)

2.2 Charakteristika obce

„Obec jako základní územní samosprávný celek:

- je veřejnoprávní korporací, což znamená, že je to společenství členů – občanů s trvalým pobytem, kteří se účastní na samosprávě. Má rozhodovací pravomoci. Je právnickou osobou a je jí zákonem svěřeno zabezpečování některých úkolů veřejné správy v zájmu jejích občanů (i podnikatelských subjektů). Je nezávislá na státu (v mezích zákona, nemůže být finančně nezávislá);
- je reprezentantem veřejných zájmů, zájmů občanů (a ostatních subjektů, firem) daného územního společenství. Zohledňuje místní zvláštnosti, zájmy a preference obyvatel, kteří žijí na jejím území. Pokud rozhoduje o záležitostech místního veřejného zájmu někdo jiný než obec, v řadě případů je obec ze zákona účastníkem příslušného řízení (např. stavebního řízení), nebo má alespoň právo vyjádřit se k připravovanému rozhodnutí (např. k vydání stavebního povolení pro stavbu továrny, jejíž produkce bude mít vliv na ekologii);
- pečuje o všestranný sociálně ekonomický rozvoj svého území a o potřeby občanů, které jsou ve veřejném zájmu. Schvaluje dlouhodobý plán sociálně ekonomického rozvoje obce a územní plán obce;
- je samostatným ekonomickým subjektem – v ČR tzv. právnickou osobou, má tzv. právní subjektivitu. V právních záležitostech a ve smluvních vztazích má autonomii, vystupuje svým vlastním jménem. Může vstupovat do smluvních vztahů, nese však také právní odpovědnost za důsledky svých rozhodnutí;
- zabezpečuje veřejné služby (veřejné statky) pro své občany. Může k tomu zřizovat neziskové organizace. V ČR to jsou v současné době tzv. organizační složky obce a příspěvkové organizace (OS, PO) a obecně prospěšné společnosti (OPS). Neziskové organizace může zakládat i s jinými subjekty – například s jinými obcemi pro společné zabezpečování veřejných statků (pro větší počet obyvatel – větší společenství občanů, aby se dosáhlo úspor ve fixních nákladech – tzv. úspor z rozsahu);
- může zakládat obecní podniky, může vkládat svůj majetek do společných podniků zakládaných společně s jinými obcemi nebo se soukromým sektorem pro

zabezpečování polotržních a tržních statků, delegovat své zástupce do statutárních orgánů těchto organizací;

- musí mít určitou finanční suverenitu vymezenou příslušným zákonem (např. v ČR zákony o rozpočtových pravidlech), která ji dovoluje být alespoň z části finančně nezávislá na státu. Jako nestátní subjekt má právo hospodařit podle vlastního rozpočtu, případně vytvářet i mimorozpočtové fondy, rozhoduje o použití finančních zdrojů (při respektování zákona o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů);
- v mezích zákona je nositelem veřejné moci, může zřídit obecní policii. V samostatné působnosti upravuje veřejné záležitosti obecně závaznými vyhláškami, v přenesené působnosti nařízeními obce;
- má právo i povinnost zvelebovat vlastní obecní majetek;
- spolupracuje a rozvíjí vztahy s jinými obcemi, s krajem, státem a ostatními subjekty. Koordinuje činnost různých subjektů na svém území;
- hospodaří podle vlastního rozpočtu.“ (Peková, Pilný, Jetmar, 2005, s.108-109)

2.3 Postavení obcí v ČR

Postavení, funkce, úkoly obcí jsou zakotveny v Ústavě ČR, v zákoně o obcích. Zákon o obcích také upravuje orgány obcí a účast občanů na řízení obce.

Obec je veřejnoprávní korporace. Jako základní územní samosprávný celek se rozkládá na jednom nebo několika katastrálních územích. Podle katastrálních území se člení na části. Zákon o obcích umožňuje, že se obce mohou slučovat nebo rozdělovat, zpravidla na základě výsledků místního referenda. Každá obec v ČR je začleněna do správního obvodu okresu a do územního obvodu vyššího územního samosprávného celku – kraje. (Peková, Pilný, Jetmar, 2005, s.107)

2.4 Druhy obcí v ČR

Rozlišujeme tyto základní druhy obcí:

- obce, které nejsou městy;

- města, která získala statut města v minulosti a od roku 2001 s účinností zákona o obcích města s počtem obyvatel nad 3 000;
- obce s pověřenými obecními úřady a obce s rozšířenou působností, které podle zákona ve svém správním obvodu zabezpečují výkon státní správy nad rámec přenesené působnosti náležející ostatním obcím.
- statutární města, tj. v současné době Kladno, České Budějovice, Plzeň, Karlovy Vary, Ústí nad Labem, Liberec, Hradec Králové, Pardubice, Jihlava, Brno, Zlín, Olomouc, Přerov, Chomutov, Děčín, Frýdek-Místek, Ostrava, Opava, Havířov, Most, Teplice, Karviná a Mladá Boleslav, která mohou území města rozčlenit na městské obvody a nebo městské části, a to obecně závaznou vyhláškou. Statutární města mají zároveň postavení pověřených obecních úřadů. Většina statutárních měst je v současné době sídlem krajských úřadů;
- hlavní město Praha členěné na městské části;
- zvláštní postavení má tzv. městys. (Peková, Pilný, Jetmar, 2005, s.107-108)

Městys nebo také městečko je historický typ obcí stojících mezi městem a vsí, kterým bylo uděleno právo pořádat výroční a dobytčí trhy (tím se městyse lišily od vsí). Městyse musely mít městský charakter a musely plnit roli spádového městečka pro okolní vesnice. Podle současné právní úpravy je obec městysem, pokud tak na návrh obce stanoví předseda Poslanecké sněmovny po vyjádření vlády. (Horzinková, Novotný, 2005, s.108)

Mezi nejznámější městyse v okolí patří Buchlovice, Osvětimany, Nový Hrozenkov a Pozlovice.

2.5 Orgány obce

Působnost obce samostatnou i přenesenou, realizují, s výjimkou případů samostatné působnosti řešených místním referendem, orgány obce. Nejvyšším samosprávným orgánem a zastupitelským sborem obce je zastupitelstvo obce, od něhož je potom odvozováno postavení dalších orgánů obce, jimiž jsou rada obce, starosta a obecní úřad. Mezi orgány obce dále patří i případné zvláštní orgány, zřizované podle zvláštních předpisů. (Průcha, 2004, s. 52)

Zastupitelstvo obce vykonává zákonem o obcích svěřené nejdůležitější pravomoci v oblasti samostatné působnosti obce. Zasedání obce jsou veřejná, zastupitelstvo se schází

podle potřeby, nejméně však jedenkrát za tři měsíce. Zastupitelstvo je usnášeníschopné, je-lii přítomna nadpoloviční většina jeho členů, přičemž k platnosti usnesení je třeba souhlasu rovněž nadpoloviční většiny všech jeho členů. (Průcha, 2004, s. 52)

Členy zastupitelstva obce jsou zvolení zástupci jednotlivých politických stran v obci, případně i nezávislí členové. Jsou voleni v komunálních volbách na dobu 4-letého volebního období. Zvolení členové zastupitelstva volí ze svých členů členy rady obce. Jednání zastupitelstva obce jsou ze zákona veřejná a řídí se schváleným jednacím řádem. Podle zákona o obcích se schází minimálně 4x ročně.

Počet členů zastupitelstva obce je stanoven zákonem o obcích a je závislý na počtu obyvatel a velikosti územního obvodu obce, a to v obcích:

- do 500 obyvatel: 5 – 15 členů,
- 501 – 3 000 obyvatel: 7 – 15 členů,
- 3 001 – 10 000 obyvatel: 11 – 25 členů,
- 10 001 – 50 000 obyvatel: 15 – 35 členů,
- 50 001 – 150 000 obyvatel: 25 – 45 členů,
- nad 150 000 obyvatel: 35 – 55 členů.(2 str.112)

Zastupitelstvo obce v rámci samostatné působnosti (samosprávné) rozhoduje a schvaluje zejména:

- program rozvoje územního obvodu obce, rozpočet obce a závěrečný účet obce za uplynulé rozpočtové období (tj. kalendářní rok), schvaluje rozpočtový výhled;
- rozpočtová opatření;
- výši osobních a věcných nákladů obecního úřadu, musí však respektovat příslušné předpisy;
- výši odměn starosty a členů zastupitelstva podle přílohy k zákonu o státním rozpočtu (SR) na příslušný rok;
- přijetí nebo převzetí úvěru, půjčky, poskytnutí dotace, převzetí dluhu, přistoupení k dluhu, převzetí záruky;
- poskytnutí půjčky;

- smlouvy o poskytnutí dotace (limit podle zákona o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů);
- emisi komunálních obligací;
- založení, zřízení nebo zánik svých organizačních složek (OS), které nemají právní subjektivitu a organizací s právní subjektivitou – příspěvkových organizací (PO) a obecně prospěšných společností (OPS), jako tzv. právnických osob. Schvaluje zřizovací listiny těchto organizací. Schvaluje založení obchodních společností, u nichž bude obec zakladatelem nebo spoluzakladatelem, schvaluje jejich zakladatelské listiny, společenské smlouvy, zakládací smlouvy – podle typu společnosti, schvaluje delegování svých zástupců do orgánů těchto společností s majetkovou účastí obce;
- účast obce v obchodních společnostech a nadacích;
- vstup obce do zájmových sdružení právnických osob;
- vstup obce nebo vystoupení obce ze svazku obcí, vklady peněžité i nepeněžité do svazku obcí, účast obce v mezinárodních sdruženích místních orgánů apod.;
- udělení čestného občanství a cen obce;
- zřízení obecní policie;
- obecně závazné vyhlášky v rámci samostatné působnosti.

V pravomoci zastupitelstva obce je rozhodovat i o majetkových záležitostech:

- nabytí a převodu nemovitostí,
- převodu bytů a nebytových prostor v majetku obce,
- bezúplatném převodu movitých věcí a peněz a bezúplatné postoupení pohledávek, prominutí pohledávek,
- zastavení nemovitých věcí a zřízení věcného břemene
- zastavení movitých věcí nebo práv,
- dohody o splátkách s lhůtou splatnosti nad 18 měsíců,

- peněžitých i nepeněžitých vkladech do obchodních společností, do s. r. o., do svazku obcí apod., majetkové účasti na podnikání jiných subjektů, zakládání společností (podle obchodního zákoníku),
- zřízení práva hospodaření s majetkem,
- předání majetku do odborné péče na základě smlouvy, za příslušnou odměnu, která kryje náklady na péči o svěřený majetek. (Peková, Pilný, Jetmar, 2005, s. 113-114)

Rada obce je výkonným orgánem samostatné působnosti obce. Vzhledem k tomuto postavení jí, až na výjimky stanovené zákonem, nepřísluší rozhodovat v oblasti přenesené působnosti. Rada obce je složena ze starosty, místostarosty či místostarostů, kteří jsou voleni zastupitelstvem z řad jeho členů. Zasedání rady jsou na rozdíl od zasedání zastupitelstva neveřejná, rada obce se schází podle potřeby a usnáší se většinou hlasů svých členů. (Průcha, 2004, s. 52)

Počet členů rady obce je lichý a činí nejméně 5 a nejvíce 11 členů. Celkem nesmí počet členů rady přesáhnout jednu třetinu členů zastupitelstva. Rada obce se nevolí v obcích, kde má zastupitelstvo méně než 15 členů. (Peková, Pilný, Jetmar, 2005, s. 114)

Starosta je orgánem obce, který reprezentuje obec navenek a plní další úkoly stanovené zákonem o obcích. Úkony, které vyžadují schválení zastupitelstva obce, popřípadě rady obce, může starosta provést jen po jejich předchozím schválení, jinak jsou tyto právní úkony od počátku neplatné. Starostu volí zastupitelstvo ze svých členů a jemu je starosta také ze své činnosti odpovědný.

Starosta svolává a řídí zasedání zastupitelstva, spolu s určenými ověřovateli podepisuje zápis o průběhu zasedání, stejně tak spolu s místostarostou podepisuje obecně závazné vyhlášky nebo jiná usnesení zastupitelstva obce. (Průcha, 2004, s. 52)

Uznává se za statutární orgán obce. V případě, že není v obci zřízena funkce tajemníka, řídí a kontroluje všechny pracovníky obecního úřadu a plní funkci statutárního orgánu zaměstnavatele. Až do zvolení nového starosty setrvává ve své funkci. Připravuje, svolává a řídí schůze zastupitelstva obce a rady obce, podepisuje její usnesení společně s dalším pověřeným členem rady. Odpovídá za objednání a provedení auditu hospodaření obce. Jmenuje a odvolává tajemníka obecního úřadu, není-li funkce tajemníka zřízena, plní jeho funkce starosta. (Peková, Pilný, Jetmar, 2005, s. 115)

Obecní úřad je orgánem obce úředního typu, kterému přísluší zabezpečovat plnění úkolů obce, a to jak v oblasti samostatné, tak v oblasti přenesené působnosti. Obecní úřad se člení na odbory a oddělení, z personálního hlediska je tvořen starostou, místostarostou a dalšími zaměstnanci obce, zařazenými do obecního úřadu, a to včetně tajemníka obecního úřadu. V čele obecního úřadu stojí starosta. Obecní úřad zřizuje obecní desku, která je umístěna na místě, které musí být veřejně přístupné. Úřední deska se zpravidla umísťuje na budově, v níž má své sídlo obecní úřad. (Průcha, 2004, s. 52-53)

Výbory jsou kontrolními orgány zastupitelstva obce. Počet výborů závisí na rozhodnutí zastupitelstva obce, počet členů musí být lichý. Předsedou každého výboru je vždy člen zastupitelstva obce. Výbor plní úkoly, kterými jej pověří zastupitelstvo obce. Vždy musí být zřízen:

- finanční výbor, který kontroluje hospodaření s majetkem obce včetně finančních prostředků v rámci hospodaření obce a plní další úkoly, kterými ho pověří zastupitelstvo obce;
- kontrolní výbor, který kontroluje plnění usnesení zastupitelstva obce a rady obce, dodržování právních předpisů.

Tyto výbory musí být nejméně tříčlenné, jejich členy nemohou být starosta, místostarostové, tajemník ani jiní členové, kteří se zabývají hospodařením obce;

- výbor pro národnostní menšiny, jestliže v územním obvodu obce se podle posledního sčítání lidu hlásí k jiné národnosti než české alespoň 10 % občanů;
- případně ostatní výbory, které plní úkoly, jimiž je pověřilo zastupitelstvo obce;
- osadní výbor (osadní výbory) v částech obce, musí mít alespoň tři členy. (Peková, Pilný, Jetmar, 2005, s.115-116)

Komise jsou poradní orgány rady obce. Mohou předkládat návrhy, náměty (v rámci samostatné působnosti obce). Starosta jim může svěřit výkon státní správy. Potom jsou výkonnými orgány v přenesené působnosti obce na svěřeném úseku činnosti a v této oblasti jsou podřízeny a odpovědní starostovi. V tomto případě předseda komise musí mít zvláštní odbornou způsobilost. Rozhodování orgánů obce se řídí pravidlem většiny. (Peková, Pilný, Jetmar, 2005, s.116)

2.6 Hospodaření obce

Obec hospodaří podle schváleného rozpočtu. Rozpočet schvaluje zastupitelstvo obce na kalendářní rok. Rozpočet obce je součástí soustavy veřejných rozpočtů, která je propojena a vytváří předpoklady k financování veřejných výdajů. (Horzinková, Novotný, 2005, s.123)

Účetnictví hospodaření obcí a krajů podléhá povinnému auditu. Povinnost vyplývá ze zákona o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. Nedodržení zákona má za následek sankční pokutu, kterou musí obec či kraj zaplatit do státního rozpočtu. V ČR zajišťuje obcím audit většinou bezplatně krajský úřad. (Peková, Pilný, Jetmar, 2005, s. 234)

Majetek obce musí být využíván účelně a hospodárně v souladu s jejími zájmy a úkoly vyplývajícími ze zákonem vymezené působnosti. Obec je povinna pečovat o zachování a rozvoj svého majetku. Obec vede evidenci majetku.

Majetek obce musí být chráněn před zničením, poškozením, odcizením nebo zneužitím. S nepotřebným majetkem obce naloží způsoby a za podmínek stanovených zvláštními předpisy obec, pokud tento zákon nestanoví jinak.

Stát neručí za hospodaření a závazky obce, pokud tento závazek nepřevzme smluvně.

Obec je povinna chránit svůj majetek před neoprávněnými zásahy a včas uplatňovat právo na náhradu škody a právo na vydání bezdůvodného obohacení.

Obec je povinna trvale sledovat, zda dlužníci včas a řádně plní své závazky, a zabezpečit, aby nedošlo k promlčení nebo zániku z nich vyplývajících práv. (Havlan, 2004, s.335-336)

3 FINANČNÍ SYSTÉM OBCE

Finanční systém územní samosprávy jednotlivých článků tvoří její územní rozpočet a mimorozpočtové fondy, a to jak na municipální úrovni, tak na regionální úrovni. Je nedílnou součástí celkového finančního systému v příslušné zemi. Územní rozpočty, tzn. rozpočty obcí a vyšších stupňů územní samosprávy, stejně jako mimorozpočtové fondy nebo jako centralizované peněžní fondy na této úrovni, jsou součástí rozpočtové soustavy. (Peková, 2004, s. 196)

3.1 Rozpočet obce

Rozpočet obce je vnímán jako decentralizovaný peněžní fond, kde se soustřeďují různé druhy veřejných příjmů. Rozdělují se a využívají se na financování statků veřejného sektoru včetně měst a obcí. Rozpočet je zároveň bilancí, která porovnává příjmy a výdaje za sledované období i ekonomickým nástrojem k prosazování cílů obecní politiky. Během rozpočtového procesu postupně přicházejí příjmy na příjmový účet rozpočtu a postupně se prostřednictvím výdajů uhrazují vznikající potřeby. Rozpočet obce je zároveň finanční plán, kdy obec dle schváleného rozpočtu hospodaří v průběhu rozpočtového (vlastně kalendářního) roku. (Macháček, Toth, Wokoun, 2011, s. 140)

Dlouhodobým cílem hospodaření obce by měl být vyrovnaný rozpočet, kdy se příjmy rovnají výdajům, případně přebytkový rozpočet, kdy příjmy jsou větší než výdaje, a tedy se tvoří rozpočtová rezerva. Dlouhodobě schodkový rozpočet, kdy příjmy jsou menší než výdaje se musí vyrovnat z rezerv vytvořených v minulosti, nejsou-li k dispozici, nezbude nic jiného, než schodek krýt z návratných finančních prostředků, což vede k zadlužení a většinou k vážným problémům se splácením dluhu včetně úroků v dalších letech. (Peková, Pilný, Jetmar, 2005, s. 233)

3.2 Rozpočtový proces

„Rozpočtové období na úrovni územní samosprávy je v každé zemi shodné s rozpočtovým obdobím celé rozpočtové soustavy. Trvá jeden rok a ve většině zemí se kryje s kalendářním rokem (i v ČR). Rozpočtový proces, tj. všechny etapy rozpočtového procesu, je však delší, zpravidla zahrnuje dobu 1,5-2 roky.

Rozpočtový proces představuje činnost orgánů, a to jak volených, tak výkonných, spojenou se sestavením návrhu územního rozpočtu, s jeho schválením a realizací během

rozpočtového období, průběžnou a následnou kontrolou jeho plnění a sestavení a schválení závěrečné skutečné bilance hospodaření.

Rozpočtový proces sestává z těchto etap:

- Sestavení návrhu územního rozpočtu odpovědným výkonným orgánem;
- Projednání a schválení návrhu územního rozpočtu voleným orgánem;
- Plnění územního rozpočtu, za které zodpovídají výkonné orgány a případné změny rozpočtu, které doporučují výkonné orgány a schvalují volené orgány;
- Průběžná kontrola plnění výkonnými orgány, ale i volenými orgány příslušného článku územní samosprávy;
- Sestavení přehledu o skutečném vývoji plnění územního rozpočtu za uplynulé rozpočtové období, který sestavuje příslušný výkonný orgán, projednání a následná kontrola, kterou provádějí volené orgány.“ (Peková, 2004, s. 211)

3.3 Rozpočtové zásady

„V průběhu rozpočtového procesu se musí dodržovat rozpočtové zásady obecně platné v celé rozpočtové soustavě:

- každoroční sestavování a schvalování územního rozpočtu příslušného článku územní samosprávy. Není-li příslušný územní rozpočet schválen před začátkem rozpočtového období, hospodaří územní samospráva až do schválení rozpočtu podle tzv. rozpočtového provizoria;
- reálnost a pravdivost rozpočtu, tj. reálný odhad příjmů a výdajů rozpočtu, aby bylo možné splnit rozpočet jako finanční plán bez výrazných odchylek;
- úplnost a jednotnost rozpočtu (v delším cyklu), která je základem úspěšného dlouhodobého hospodaření;
- hospodárnost a efektivnost, účetní audit;
- publicita, jejíž výsledkem je důkladná informovanost občanů o hospodaření obce, respektive regionu. Je předpokladem účinné občanské kontroly.(5, str 211-212)

Jednotlivé rozpočtové zásady působí komplexně. Jiná situace je u mimorozpočtových fondů, kde je zpravidla přísná účelová vazba mezi příjmy a výdaji.“ (Peková, 2004, s. 212)

3.4 Rozpočtová skladba

Celá soustava rozpočtů je věcně propojena. Jejím cílem je vytvoření dostatečných finančních prostředků k financování veřejných výdajů. Soustava má společná rozpočtová pravidla, tedy rozpočtový proces, rozpočtové zásady a rozpočtovou skladbu. (Macháček, Toth, Wokoun, 2011, s. 145)

Příjmy a výdaje všech veřejných rozpočtů, tzn. i územních rozpočtů, podrobně člení rozpočtová skladba. Je to systematické, jednotné a přehledné třídění, které umožňuje:

- zabezpečit jednotnost a přehlednost rozpočtů a mimorozpočtových fondů v rozpočtové soustavě;
- analyzovat příjmy a výdaje v rozpočtové soustavě, v čase i prostorově, včetně komparace, i pro mezinárodní srovnání;
- sumarizovat příjmy a výdaje za celou rozpočtovou soustavu s využitím tzv. konsolidace, která umožňuje eliminovat riziko několikanásobného načítání určité operace, např. v případě dotací;
- zajistit potřebné informace a jejich využití v rozpočtové politice. (Havlán, 2004, s. 206)

3.4.1 Příjmy

Pro potřeby analýzy obecního rozpočtu je nejvhodnější vycházet v rámci rozpočtové skladby z jejího druhového členění.

Příjmy dle druhového členění rozumíme veškeré nenávratně inkasované prostředky, opětované i neopětované, z domácí ekonomiky i ze zahraničí včetně přijatých darů a dotací a přijaté splátky půjček, poskytnutých za účelem rozpočtové politiky. Návrtné zdroje povahy přijatých vypůjček a přijaté splátky půjček poskytnutých za účelem řízení likvidity se sledují samostatně.

Příjmy dále dělíme na základě hledisek analytického rámce do dvou základních podskupin na běžné příjmy, kde patří i přijaté dotace a vlastní příjmy, kde patří i kapitálové příjmy.

Třída 1 – daňové příjmy jsou nárokové nenávratné příjmy plynoucí z daní, pojistného sociálního a zdravotního pojištění, poplatků včetně doplatků daní a sankcí za pozdní či nesprávné zaplacení (daň z nemovitosti, daň z příjmů, daň z přidané hodnoty).

Třída 2 – nedaňové příjmy jsou veškeré opětované příjmy, jako jsou příjmy z prodeje neinvestičního majetku, příjmy z prodeje zboží a služeb apod., a dále neopětované příjmy sankční povahy, které nemají vztah k daním, přijaté vratky transferů, které jsme poskytli v minulých obdobích, a také přijaté splátky půjček.

Třída 3 – kapitálové příjmy z prodeje dlouhodobého majetku pořizovaného z investičních prostředků a finančních aktiv majících povahu akcií či majetkových podílů za účelem rozpočtové politiky a přijaté dary s výjimkou darů od zahraničních vlád a transferů z jiných úrovní vlády.

Třída 4 – přijaté dotace neopětované a nenávratně inkasované dotace a dary od jiných úrovní vlády a od zahraničních vlád a institucí. Přijaté dotace se rozlišují podle toho, zda je dotace vázána na určitý investiční titul nebo takto vázána není a dále podle subjektů, které dotaci poskytují. Těmito subjekty mohou být jiné veřejné rozpočty a fondy nebo zahraniční vlády a mezinárodní organizace.

3.4.2 Výdaje

Druhou skupinou druhového členění jsou výdaje, což jsou veškeré nenávratné platby na běžné i kapitálové účely, opětované i neopětované a poskytované návratné platby (půjčky) za účelem rozpočtové politiky.

Třída 5 – každoročně se opakující běžné výdaje obsahují neinvestiční nákupy, opětované výdaje za zboží a služby neinvestiční povahy (včetně např. úroků) a náklady související s pracovní silou jako jsou mzdy nebo pojistné. Dále neinvestiční transfery, tedy neopětované výdaje na neinvestiční účely charakteru dotací, příspěvků a dávek poskytovaných mimo rozpočtovou jednotku, neinvestiční půjčky.

Třída 6 – kapitálové výdaje, jednorázové, neopakují se, které dále dělíme na investiční nákupy, tedy opětované výdaje na pořízení hmotného a nehmotného dlouhodobého majetku a akcií a majetkových účastí jako nástroje rozpočtové politiky.

3.4.3 Financování

Třída 8 – financování z tuzemska i zahraničí, a to v obou případech jak krátkodobé tak dlouhodobé financování, a na opravné položky, Financující operace jsou všechny návratné operace související s likviditou organizace v návaznosti na závazné třídění inkas a plateb podle rozpočtové skladby, tj. zabezpečení finančních zdrojů. (Peková, 2004, s. 229)

3.5 Rozpočtové opatření

Neplánovanou rozpočtovou potřebu lze uhrazovat:

- změnou rozpočtu na základě usnesení voleným orgánem;
- rozpočtovým opatřením. Jsou jím přesunuty mezi jednotlivými druhy příjmů a výdajů rozpočtu, ať již v rámci daného rozpočtu nebo v rámci jeho vztahu k nižšímu rozpočtu;
- použitím prostředků z mimorozpočtových zdrojů. Možné způsoby úpravy vymezuje zákon, v ČR zákon o rozpočtových pravidlech a zákon o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. (Peková, Pilný, Jetmar, 2005, s. 222)

3.6 Závěrečný účet

Po skončení kalendářního roku se údaje o ročním hospodaření územního samosprávného celku a svazku obcí souhrnně zpracovávají do závěrečného účtu. V závěrečném účtu jsou obsaženy údaje o plnění rozpočtu příjmů a výdajů v plném členění podle rozpočtové skladby a o dalších finančních operacích, včetně tvorby a použití fondů v tak podrobném členění a obsahu, aby bylo možné zhodnotit finanční hospodaření územního samosprávného celku a svazku obcí a jimi zřízenými nebo založenými právnických osob a hospodaření s jejich majetkem. Součástí závěrečného účtu je vyúčtování finančních vztahů ke státnímu rozpočtu, rozpočtům krajů, obcí, státním fondům a jiným rozpočtům a k hospodaření dalších osob.

Návrh závěrečného účtu územního samosprávného celku musí být zveřejněn vhodným způsobem nejméně po dobu 15 dnů před jeho projednáním v zastupitelstvu územního samosprávného celku. Připomínky k závěrečnému účtu mohou občané buď uplatnit písemně ve lhůtě stanovené při jeho zveřejnění nebo ústně na zasedání zastupitelstva. (Horzinková, Novotný, 2005, s. 127-128)

4 FINANČNÍ ANALÝZA

Finanční analýza je významná pro zkvalitnění finančního rozhodování na úrovni každého článku územní samosprávy. Na úrovni územní samosprávy je finanční analýza nástrojem řízení. Nejde pouze o analýzu minulého hospodaření, ale o odhalení pozitivních a negativních faktorů, které hospodaření ovlivnily. Kvalitní finanční analýza by měla nastínit směry odstraňování vlivu negativních faktorů a naopak podpory vlivů pozitivně působících na hospodaření daného článku územní samosprávy, měla by vyústit v doporučení finanční strategie v dalším období. Z tohoto hlediska je nezbytná pro sestavení reálné prognózy rozpočtového hospodaření.

Finanční analýza se zaměřuje na vyhodnocení silných a slabých stránek ve finančním hospodaření příslušného článku územní samosprávy.

Finanční analýza je současně propojena s analýzou příjmových a výdajových toků. Tok finančních prostředků v rámci hospodaření každého článku územní samosprávy zachycuje účetnictví. V účetních výkazech se zachycuje hospodaření. Finanční analýza vyhodnocuje údaje zachycené v účetních výkazech, které má každý článek územní samosprávy za povinnost sestavovat (je to jak dáno zákonem o účetnictví, jednak zákonem, který upravuje pravidla hospodaření územní samosprávy). Územní samospráva má povinnost sestavovat rozpočetní rozvahu a rozpočetní výsledovku. Zároveň je významné sledování a analýza vývoje cash flow. Pro hodnocení hospodaření využívá finanční analýza celou řadu ukazatelů – stavové ukazatele (viz např. rozvaha), tokové ukazatele (viz např. výsledovka), rozdílové ukazatele, poměrové ukazatele.

Kvalitní finanční analýza je důležitým předpokladem účinné kontroly. Je důležitým předpokladem pro využívání návratných zdrojů, respektive pro získání návratných zdrojů od peněžních ústavů. (Peková, 2004, s. 215-216)

V zásadě nejvýstižnější definicí je, že finanční analýza představuje systematický rozbor získaných dat, která jsou obsažena především v účetních výkazech. Finanční analýzy v sobě zahrnují hodnocení firemní minulosti, současnosti a předpovídání budoucích finančních podmínek.

Finanční analýzu si lze představit jako rozbor jakékoliv činnosti, v souvislosti s časem a penězi. V rámci těchto analýz je finanční analýza důležitá pro management, akcionáře (respektive vlastníky), věřitele a další externí uživatele. (Růčková, 2010, s. 9,11)

Vyjdeme-li z finanční analýzy, tak jejím hlavním úkolem je ověření obchodní zdatnosti podniku a tím udržení majetkově-finanční stability. Když chceme úspěšně začít zpracovávat finanční analýzu, jsou důležité zejména základní účetní výkazy:

- rozvaha,
- výkaz zisku a ztráty,
- výkaz o tvorbě a použití peněžních prostředků (výkaz cash flow).

Rozvaha a výkaz zisku a ztráty jsou účetní výkazy, jejichž struktura je závazně stanovena Ministerstvem financí a jsou závaznou součástí účetní závěrky v soustavě podvojného účetnictví. K účetním výkazům se v rámci účetní závěrky připojuje ještě příloha, která musí obsahovat údaje o příslušné účetní jednotce, účetních metodách, obecných účetních zásadách a způsobech oceňování, dále musí obsahovat doplňující informace k rozvaze a výkazu zisku a ztráty a také přehled o peněžních tocích. (Růčková, 2010, s. 21-22)

4.1 Metody finanční analýzy

Rozvoj matematických, statistických a ekonomických věd umožnil, aby v rámci finanční analýzy vznikla celá řada metod hodnocení finančního zdraví firmy, které je možno s úspěchem aplikovat. Měli bychom si uvědomit, že při realizaci finanční analýzy musíme dbát na přiměřenost volby metod analýzy. (Růčková, 2010, s. 40)

4.1.1 Fundamentální analýza

Fundamentální analýza je založena na rozsáhlých znalostech vzájemných souvislostí mezi ekonomickými a mimoekonomickými jevy, na zkušenostech odborníků, pozorovatelů, ale i přímých účastníků ekonomických procesů, na jejich subjektivních odhadech i na citu pro situace a jejich trendy. Východiskem fundamentální analýzy je obvykle identifikace prostředí, ve kterém se podnik nachází. Jde zejména o analýzu vlivu:

- vnitřního i vnějšího ekonomického prostředí podniku,
- právě probíhající fáze života podniku,
- charakteru podnikových cílů.

Patří sem např. SWOT analýza, metoda kritických faktorů úspěšnosti, metoda analýzy portfolia dvou dimenzí, Argentiho model, BCG matice. (Sedláček, 2007, s. 7)

4.1.2 Technická analýza

„Technická analýza používá matematických, statistických a dalších algoritmizovaných metod ke kvantitativnímu zpracování ekonomických dat s následným (kvalitativním) ekonomickým posouzením výsledků. Postup analýzy zahrnuje obvykle následující etapy:

- charakteristika prostředí a zdrojů dat
- výběr metody a základní zpracování dat
- pokročilé zpracování dat
- návrhy na dosažení cílového stavu

Podle účelu, ke kterému analýza slouží, a podle dat, která používá, se rozlišuje:

1. Analýza absolutních dat (stavových i tokových)
 - analýza trendů (horizontální analýza)
 - procentní rozbor (vertikální analýza)
2. Analýza rozdílových ukazatelů (fondů finančních prostředků)
3. Analýza poměrových ukazatelů
 - rentability
 - aktivity
 - zadluženosti a finanční struktury
 - likvidity
 - kapitálového trhu
 - provozní činnosti
 - cash flow“ (Sedláček, 2007, s. 9-10)

4.1.3 Horizontální analýza

Horizontální analýza se zabývá časovými změnami absolutních ukazatelů. Zde je potřeba připomenout nutnost tvorby dostatečných časových řad, které mohou znamenat méně nepřesností z hlediska interpretace výsledků propočtu. Analytikové by měli rovněž brát v úvahu prostředí, ve kterém firma funguje při hodnocení firmy (jde tedy o vliv vnitřních i vnějších faktorů). (Růčková, 2010, s. 43)

4.1.4 Vertikální analýza

Při vertikální analýze se posuzují jednotlivé části majetku a kapitálu, tzv. struktura aktiv a pasiv podniku. Označení vertikální analýza vzniklo proto, že se při procentním vyjádření jednotlivých komponent postupuje v jednotlivých letech odshora dolů (ve sloupcích) a nikoliv napříč jednotlivými roky. Jako základ pro procentní vyjádření se bere ve výkazu zisku a ztráty obvykle velikost tržeb a v rozvaze hodnota celkových aktiv podniku. (Sedláček, 2007, s. 17)

4.1.5 Ukazatele rentability

Ukazatele rentability (výnosnosti) poměří zisk s jinými veličinami tak, aby se zhodnotila úspěšnost při dosahování podnikových cílů. Rentabilita je měřítkem schopnosti podniku vytvářet nové zdroje, dosahovat zisku použitím investovaného kapitálu. Je vlastně formou vyjádření míry zisku, která je hlavním kritériem alokace kapitálu. Je potřeba si uvědomit, že dlouhodobě existuje velmi silná vazba mezi rentabilitou a likviditou, a je proto vhodné pracovat s těmito ukazateli zároveň. (Růčková, 2010, s. 44)

4.1.6 Ukazatele likvidity

„Odhalují schopnost podniku splácet krátkodobé závazky, neboť trvalá platební schopnost je jednou ze základních podmínek úspěšné existence podniku.“ (Růčková, 2010, s. 44)

„Ukazatele jsou okamžité, pohotové a běžné. Který z ukazatelů bude municipální firma akceptovat, záleží na tom, v jaké míře se u ní vyskytují zásoby a pohledávky. Všechny ukazatele likvidity patří mezi poměrové ukazatele stavových hodnot, ukazují tedy stav pouze k hodnocenému okamžiku.“ (Kraftová, 2002, s. 114-115)

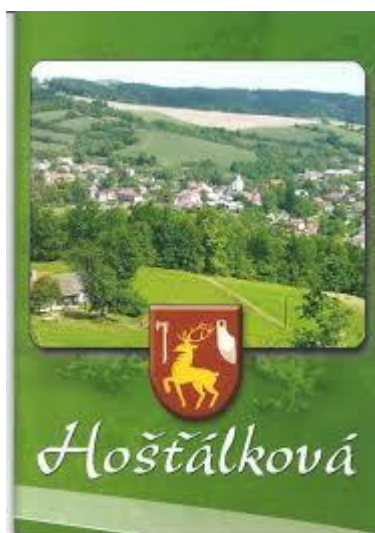
4.1.7 Ukazatele zadluženosti

Udávají vztah mezi cizími a vlastními zdroji financování podniku, měří rozsah, v jakém podnik používá k financování dluhy (tedy zadluženost podniku). Zadluženost není pouze negativní charakteristikou podniku. Růst zadluženosti může vést k celkové rentabilitě a tím i k vyšší tržní hodnotě podniku, avšak současně zvyšuje riziko finanční nestability. K analýze zadluženosti slouží mnoho ukazatelů, např. celková zadluženost, dlouhodobá zadluženost, koeficient zadluženosti. (Kraftová, 2002, s. 63-64)

II PRAKTICKÁ ČÁST

5 OBEC HOŠŤÁLKOVÁ

Obec leží devět kilometrů západně od města Vsetína v údolí potoka Ratibořky a jeho přítoků. Osídlení je rozptýleno v kopcovitém terénu Hostýnských vrchů, převážně však v údolích vytvořených potoky Hornánka, Hajnušovka a Štěpková. Ve středu obce se tyto tři potoky slévají a od svého soutoku vytváří potok Ratibořka, který je levobřežním potokem Vsetínské Bečvy. Nadmořská výška dosahuje 381 metrů, s nejvýše položenou Drastihlavou, která dosahuje výšky 695 metrů. Nejbližší železniční stanice je v obci Jablůnka. Obec je řazena mezi větší a rozvíjející se obce se svou rozlohou 2 688 ha a počtem obyvatel něco málo přes dva tisíce občanů. (Hošťálková 500 let, 2005, s. 6)

Obrázek 1. Obec Hošťálková

5.1 Historie obce

Nejstarší písemná zpráva o obci pochází z roku 1504, kdy Jan Kuna z Kunštátu zápisem do zemských desek zajistil své manželce Dorotě věno na vsetínském zámku. Ves se původně pravděpodobně jmenovala Hošťálkova Lhota, přičemž název byl odvozen

od osobního staroněmeckého jména Gottschalk nebo českého jména Hošťálek a pak název obce znamená tolik jako Hošťálkův majetek. (Hošťálková 500 let, 2005, s. 6)

Hošťálková byla součástí Vsetínského panství až do roku 1678. Na panství se vystřídal mnoho z řad urozených rodů. Následně se stala samostatným panstvím a to z důvodu vysokého zadlužení Vsetínského panství. V 16. století v souvislosti se vzrůstem obyvatelstva dochází ke snahám o rozšíření orné půdy na úkor lesů, které náležely vrchnosti. Tento proces trval do 18. století a je znám jako pasekářská kolonizace. Jejím důsledkem byl vznik rozptýleného pasekářského osídlení, které je typické i pro Hošťálkovou. Kromě pasekářské kolonizace dochází na Vsetínsku od 16. století k procesu zvanému valašská kolonizace. Její podstatou bylo využití lesů, tehdy většinou listnatých k chovu koz a ovcí. Termín "valach" přitom označoval čeleď zaměstnanou při chovu tohoto dobytka. V řeči panských úředníků znamenalo slovo valach tolik co rebel, nespokojenec a odbojný živel. Mnoho cenných údajů o životě poddaných valachů na přelomu 16. a 17. století poskytuje gruntovní kniha v Hošťálkové založena roku 1609. V roce 1707 byl zde postaven vrchnostenský dvůr, pivovar, šenk, palírna a dva mlýny. V roce 1777 - 1781 se poddaní z Hošťálkové podíleli na revolučním hnutí valašských evangelíků, které posléze vyústilo ve vydání Tolerančního patentu. V roce 1829 – 1831 byl postaven nový evangelický kostel. Katolický kostel byl postaven již roku 1798. Zřízena zde byla i škola a to roku 1769. Pro obživu obyvatel měla velký význam těžba a doprava dřeva. Dřevo bylo na povozech dopravováno do Jablůnky a odtud při vyšším stavu vody, hlavně na jaře a na podzim splavováno po Bečvě do rovinatých oblastí Moravy. Majitel panství hrabě Frydrych Chorynský z Ledské si nechal v roce 1842 – 1844 postavit zámek v empírovém stylu, kde posléze přestěhoval i správu panství. (Obec Hošťálková: Historie obce, © 2014)

Obecní pečeť zobrazuje vzrostlou jedli, u níž stojí portáš – mužská postava s kloboukem na hlavě, puškou na zádech a šavlí po boku, držící v pravé ruce sekeru. Pochází z roku 1748.

Znak obce představuje od roku 1997 historickou tradici. Je zde vyobrazen krácející zlatý jelen v červeném štítu. V rozích štítu provázený nahoře stříbrnou radlicí a sekerou. Jelen symbolizuje čistotu a krásu místní přírody, lesů a krajiny. Sekera a radlice jsou symbolem dřevařství a zemědělství. I prapor obce sdílí stejné symboly.

Lidový kroj je vlastně tradiční lidový oděv, který lidé v Hošťálkové oblékali od poslední čtvrtiny 18. století až do jeho zániku začátkem 20. století. Byl vyráběn z domácích surovin za tehdejších životních podmínek.

5.2 Hošťálková v kostce

Kamenolom Hošťálková se nachází v údolí Štěpkové. Kámen byl využíván již ve 40. letech 20. století při opravách břehů a potoků v obci. Těžba je zajišťována pracovníky a technikou obecního úřadu. Kámen je dále využíván při opravách lesních cest, na stavební kamenivo a drcený kámen s širokou možností využití.

Občanská vybavenost je na velmi dobré úrovni. Společenská a spotřební zařízení jsou soustředěna do středu dění obce. Najdeme zde prodejny Jednota, prodejny potravin a průmyslového zboží, uzenin, květin a textilu, jízdních kol. Své touhy můžeme ukojit také v cukrárně nebo počtu hospod a restaurací. V hostinci na Trojáku si můžeme zahrát bowling, v hotelu je možnost využití rekreačního ubytování, venkovního bazénu, minigolfu a v zimním období dvou lyžařských vleků. Z dalších ubytovacích kapacit nutno vzpomenout na chatu Zemědělského družstva Mír, mysliveckou chatu a ubytovací zařízení SKV Hošťálková. Nacházejí se zde tři lékařské ordinace – stomatologická, dětská a praktického lékaře. Zmínka patří také základní a mateřské škole, poště, knihovně, volejbalovému hřišti a koupališti. V posledních letech byly dokončeny plynofikace, digitalizace mobilní sítě a kabelová televize. Hospodářská činnost obecního úřadu zahrnuje podnikání v oblasti autodopravy, bytového, lesního a vodního hospodářství. O služby obyvatelstvu se postará kadeřnictví, kosmetika, krejčovství, čalounictví, opravny jízdních kol, obuvi, dopravní služby, malířské a natěračské služby.

Kultura – kulturní události se pořádají ve všech směrech. Jsou pořádány náboženské akce a večery pro mladé, sportovní zápasy a přátelské aktivity a také většina zábavných a odreagování hodných obecních sešlostí. Můžeme soutěžit v různých soutěžích např. o nejlepší ovocnou pálenku, klobásu nebo gulášového krále. Letošního roku proběhly hravé letní dny pro děti na zámku během letních prázdnin, v provozu bylo letní kino, velkolepá akce grilování obecního mašika a v měsíci srpnu proběhne Barum Czech Rally Zlín. Za zmínku stojí také televizní vysílání Infokanálu Hošťálková s nejnovějšími a podrobnými informacemi z dění obce a stejně tak i webové stránky obce Hošťálková.

Trh práce, zaměstnanost – pracovní uplatnění nacházejí občané hned v několika prosperujících podnicích např. MCR, s. r. o., KWR, Kůže, s. r. o.. Část obyvatelstva provozuje živnosti např. od zalesňování, těžby dřeva až po stolařské práce či proslulou výrobu špejlí. Další část občanů dojíždí za prací do okolních měst a vesnic. Velkým problémem je nezaměstnanost. V nelehké situaci jsou na tom také matky s dětmi, absolventi a osoby se změnou pracovní schopnosti.

Rozvoj obce rapidně stoupá od posledních let. Postupně se budovala technická infrastruktura obce, v současné době se jedná stále více o vzhled. Byla provedena úprava autobusového stanoviště, výstavba parkovišť a chodníků, sadové úpravy, vybudování školního hřiště. Dále několik renovací starých budov určených k soudobému bydlení. Letošního roku se uskutečnila renovace sokolovny, zámku a domu služeb, které stále probíhají. Také se obec přihlásila do soutěže Obec roku a skončila na třetím místě ještě i s oceněním Zlaté cihly za budovatelský rozvoj obce.

Orgány obce – nejvyšším představitelem obce je starosta a to pan Laštovica Petr, který reprezentuje obec navenek a plní úkoly jemu svěřené. Na místě místopředsedkyně je paní Ing. Plevová Jana, která zastupuje starostu v jeho nepřítomnosti. Rada obce se skládá z pěti členů a zastupitelstvo obce z deseti členů. Kontrolní a finanční výbor má svého předsedu a čtyři členy. Také zde najdeme několik komisí Rady obce např. sociální, kulturní, stavební, mediální a informační.

Občanské sdružení MAS Podhostýnska – Podhostýnský mikroregion realizoval projekt "Trvale udržitelný rozvoj Podhostýnska" jehož cílem bylo vytvoření aktivní a dobře fungující místní akční skupiny. K založení došlo 30. června 2006. Jedná se celkem o 17 samosprávných obcí a 5 místních částí. Cílem je přispět k rozvoji mikroregionu Podhostýnsko a výrazněji zainteresovat podnikatelský a neziskový sektor do aktivit mikroregionu. Jedním z nástrojů jak cíle dosáhnout je čerpání prostředků z programu LEADER, který spočívá v tom, že v regionu je na bázi partnerské spolupráce vytvořen řídicí orgán – místní akční skupina (MAS), složená ze zástupců místních samospráv, podnikatelů a neziskových organizací. Pokud MAS získá dotaci z Ministerstva zemědělství, bude o přerozdělení celkové částky v regionu rozhodovat právě MAS, nikoliv kraj nebo stát. (Obec Hošťálková: Historie obce, © 2014)

Obrázek 2. Logo MAS

5.3 Obyvatelstvo obce

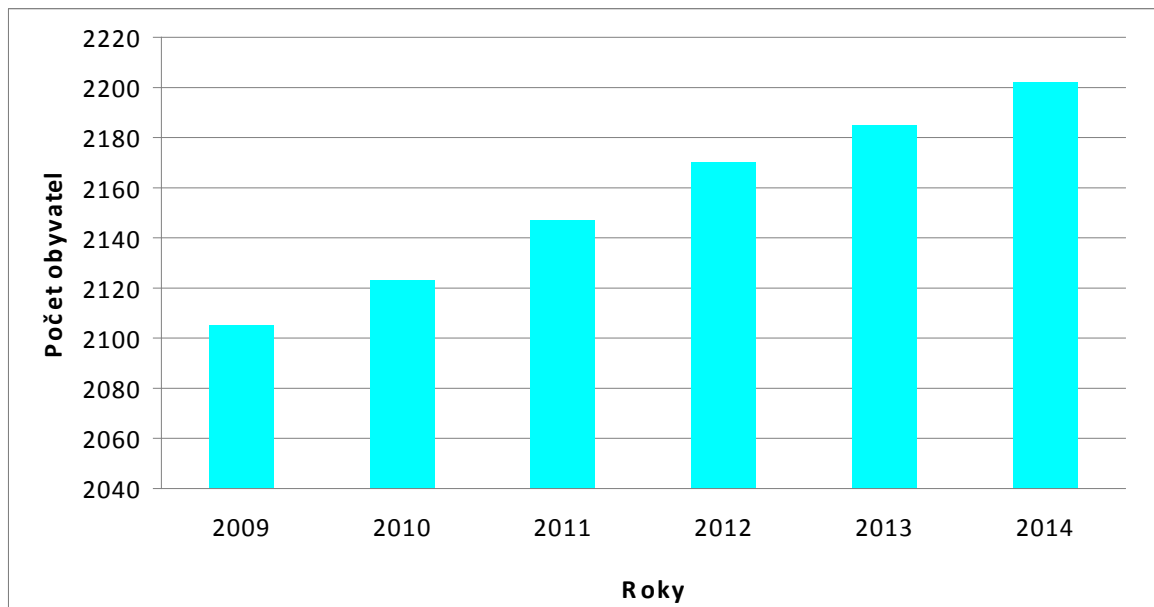
V obci Hošťálková je dle Českého statistického úřadu trvale přihlášeno 2 202 obyvatel ke dni 1. 1. 2014. V následující tabulce je zobrazena demografická struktura rozdělení počtu obyvatel a jeho vývoje.

Rok	Muži			Ženy			Celkem obyvatel
	celkem	do 15 let	nad 15 let	celkem	do 15 let	nad 15 let	
2009	1 038	146	892	1 067	159	908	2 105
2010	1 054	157	897	1 067	155	912	2 123
2011	1 062	161	901	1 085	157	928	2 147
2012	1 065	160	905	1 105	165	940	2 170
2013	1 077	163	914	1 108	159	949	2 185
2014	1 086	172	914	1 116	165	951	2 202

Zdroj: Účetní výkazy obce, 2011 – 2013

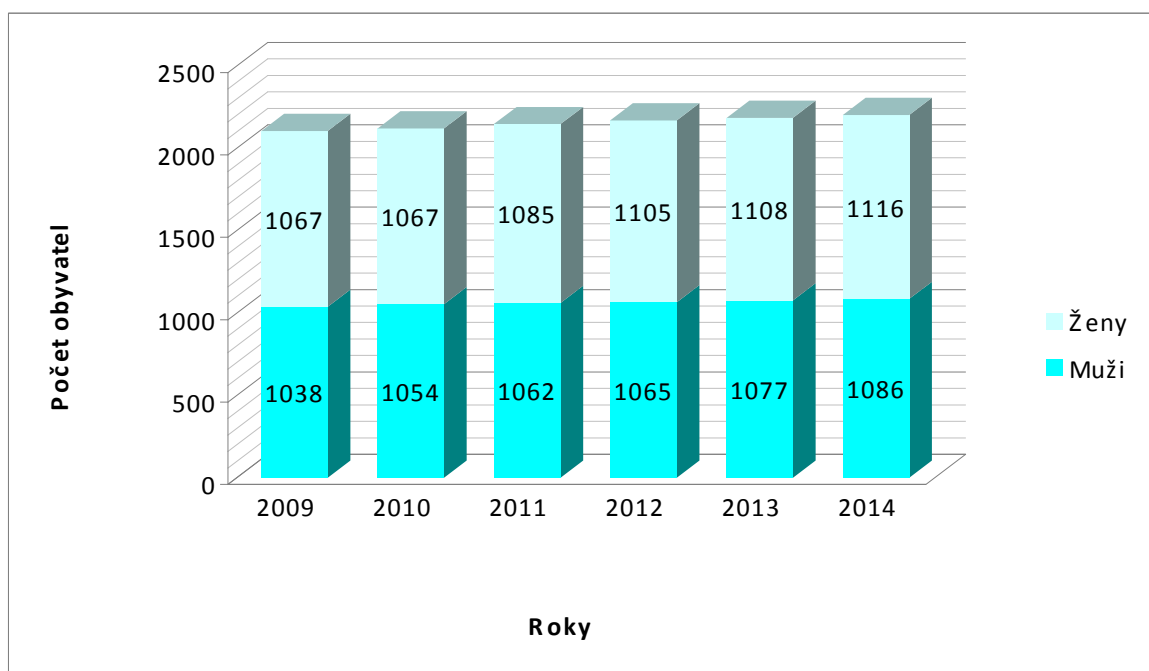
Tab. 1. Demografická struktura obyvatel

Z výše uvedené tabulky lze vyčíst, že počet obyvatel neustále přibývá a to jak na straně mužů, tak i na straně žen. Rozdíly mezi ženami a muži jsou patrné jen o několik desítek, ale i tak se dá říct, že ženy mají menší nadvládu. S jistotou lze říci, že počet občanů nad 15 let velkou měrou převažuje nad dětmi. Průměrný věk obyvatel se pohybuje kolem 39,4 let. Následující grafy názorně ukazují vývoj obyvatel a srovnání počtu obyvatel podle pohlaví mezi roky 2009 až 2014.

Zdroj: Účetní výkazy obce, 2011 – 2013

Graf 1. Struktura vývoje obyvatel

Zdroj: Účetní výkazy obce, 2011 – 2013

Graf 2. Srovnání obyvatel podle pohlaví

V grafu č. 1 lze pozorovat jasně patrný nárůst obyvatelstva od roku 2009 až po současnost. V grafu č. 2 nejsou velmi viditelné změny počtu mužů a žen, ale přeci jen počet žen převyšuje.

6 FINANČNÍ ANALÝZA OBCE HOŠŤÁLKOVÁ

Pomocí již zmiňovaných finančních ukazatelů a metod finanční analýzy bude v této části práce vykonána finanční analýza obce Hošťálková v letech 2011 – 2013. K provedení finanční analýzy absolutních, rozdílových a poměrových ukazatelů budou použity informace a data z účetních výkazů dané obce jako je například rozvaha nebo výkaz zisku a ztráty ve vybraných letech.

6.1 Analýza aktiv obce

V této kapitole se zaměříme na aktiva obce Hošťálková a jejich analýzu v letech 2011, 2012, 2013. Všechny informace a data k výpočtům jsou čerpány z účetních výkazů dané obce za dílčí roky. Dále bude provedena horizontální a vertikální analýza aktiv obce Hošťálková. Horizontální a vertikální analýza spadá pod analýzu absolutních ukazatelů.

Název položky	2011	2012	2013
Stálá aktiva	402 192,16	402 566,58	411 617,31
DNM	1 153,00	1 141,30	1 047,64
DHM	395 810,04	396 226,16	405 400,55
DFM	5 074,00	5 044,00	5 074,00
Dlouhodobé pohledávky	155,13	125,13	95,13
Oběžná aktiva	7 702,36	11 126,01	17 125,80
Zásoby	171,95	202,90	164,75
Krátkodobé pohledávky	2 485,58	4 976,19	8 144,03
KFM	5 044,83	5 946,91	8 817,02
Celkem aktiva	409 894,52	413 692,59	428 743,11

Zdroj: Účetní výkazy obce, 2011 – 2013

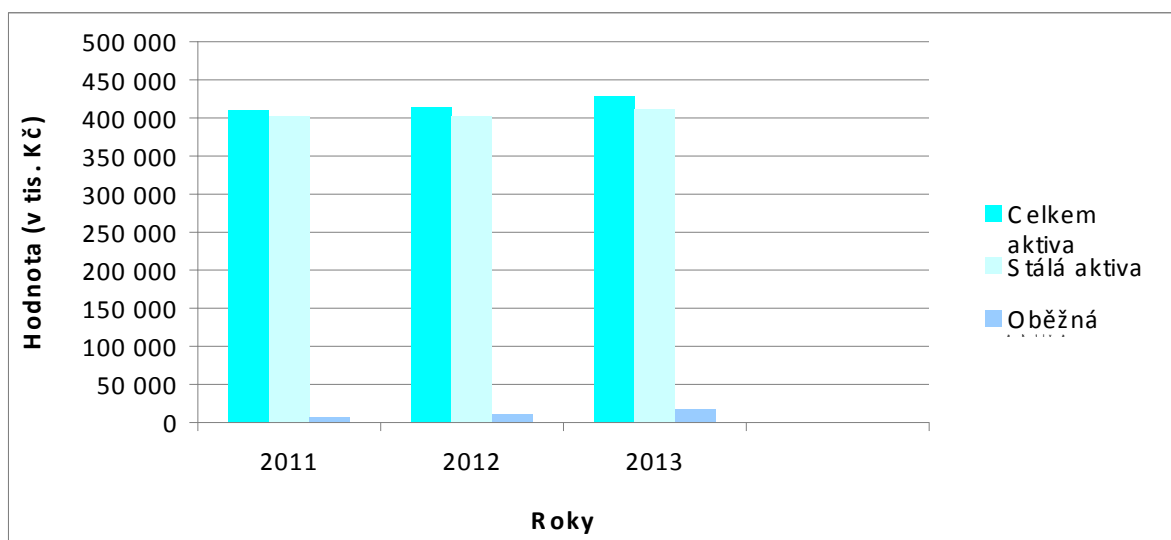
Tab. 2. Struktura aktiv obce I

V tab. 2 jsou srovnána stálá aktiva, oběžná aktiva a celková aktiva a jejich pod body v sledovaném období 2011, 2012, 2013. Z tabulky je patrné, že ať už stálá aktiva, oběžná aktiva nebo celková aktiva mají stoupající tendenci. Pro větší přehlednost je sestavena tab. 3. Je zde zobrazen obecný přehled struktury aktiv, který se promítá v grafu č. 3.

Název položky	2011	2012	2013
Stálá aktiva	402 192,16	402 566,58	411 617,31
Oběžná aktiva	7 702,36	11 126,01	17 125,80
Celkem aktiva	409 894,52	413 692,59	428 743,11

Zdroj: Účetní výkazy obce, 2011 – 2013

Tab. 3. Struktura celkových aktiv

Zdroj: Účetní výkazy obce, 2011 – 2013

Graf 3. Posouzení vývoje aktiv

Název položky	2011		2012		2013	
	absolutně	v %	absolutně	v %	absolutně	v %
Stálá aktiva	-	-	374,42	0,09	9 050,73	2,25
DNM	-	-	-11,70	-1,01	-93,66	-8,21
DHM	-	-	416,12	0,11	9174,39	2,32
DFM	-	-	0,00	0,00	0,00	0,00
Dl. pohledávky	-	-	-30,00	-19,34	-30,00	-23,98
Oběžná aktiva	-	-	3 423,65	44,45	5 999,79	53,93
Zásoby	-	-	30,95	18,00	-38,15	-18,80
Kr. pohledávky	-	-	2 490,61	100,20	3 167,84	63,66
KFM	-	-	902,08	17,88	2 870,11	4,83
Aktiva celkem	-	-	3 798,07	0,93	15 050,52	3,64

Zdroj: Účetní výkazy obce, 2011 – 2013

Tab. 4. Horizontální analýza aktiv

V tab. 4 je pomocí horizontální analýzy znázorněna změna jednotlivých aktiv v absolutním a relativním vyjádření mezi jednotlivými roky. V roce 2011 chybí doplněné údaje z důsledku neposkytnutí dostatečných zdrojů dat a informací z předešlého roku 2010. Z tohoto důvodu nebyl vykonán výpočet. V roce 2012 dosáhla celková aktiva vzrůstu na 413 692,59 tis. Kč a oproti roku 2011 se zvýšila o 3 798,07 tis. Kč tedy o 0,93 %. V roce 2013 byla celková aktiva 428 743,11 tis. Kč a oproti roku 2012 se zvýšila o 15 505,52 tis. Kč tedy o 3,64 %. Oproti tomu dlouhodobé pohledávky poklesly roku 2012 o 30,00 tis. Kč tedy o 19,34 % a v roce 2013 také poklesly o 30,00 tis. Kč tedy o 23,98 %.

Název položky	2011	2012	2013
Stálá aktiva	98,12	97,31	96,01
DNM	0,28	0,28	0,24
DHM	96,56	95,78	94,56
DFM	1,24	1,23	1,18
Dlouhodobé pohledávky	0,04	0,03	0,02
Oběžná aktiva	1,88	2,69	3,99
Zásoby	0,04	0,05	0,04
Krátkodobé pohledávky	0,61	1,20	1,90
KFM	1,23	1,44	2,06
Celkem aktiva	100,00	100,00	100,00

Zdroj: Účetní výkazy obce, 2011 – 2013

Tab. 5. Vertikální analýza aktiv

V tab. 5 je pomocí vertikální analýzy znázorněna změna jednotlivých aktiv v relativním vyjádření mezi jednotlivými roky. Z tabulky lze vyčíst, že ve sledovaném období převažovala stálá aktiva nad oběžnými aktivy. Podíl stálých aktiv v roce 2011 byl 98,12 % celkových aktiv, postupně klesal a v roce 2013 tvořil už jen 96,01 % celkových aktiv. Na druhé straně se podíl oběžných aktiv na celkových aktivech během let 2011, 2012 a 2013 postupně zvyšoval a v roce 2013 tvořil 3,99 %. Ze struktury majetku tvoří největší podíl na celkových aktivech (i stálých aktivech) dlouhodobý majetek s podílem 94,56 % v roce 2013.

6.2 Analýza pasiv obce

Tato část práce je zaměřena na analýzu pasiv obce Hošťálková v letech 2011 až 2013. Analýza vychází z dat a informací z rozvah v dílčích letech. Bude provedena horizontální a vertikální analýza pasiv obce.

Název položky	2011	2012	2013
Vlastní kapitál	385 152,37	391 435,36	406 967,01
Jmění účetní jednotky	362 079,55	365 147,96	371 817,25
Fondy účetní jednotky	201,31	134,76	186,55
Výsledek hospodaření	22 871,50	26 152,64	34 963,21
Cizí zdroje	24 742,15	22 257,23	21 776,10
Dlouhodobé závazky	18 528,08	19 206,12	17 001,62
Krátkodobé závazky	6 214,07	3 051,11	4 774,48
Celkem pasiva	409 894,52	413 692,59	428 743,11

Zdroj: Účetní výkazy obce, 2011 – 2013

Tab. 6. Struktura pasiv obce

Název položky	2011		2012		2013	
	absolutně	v %	absolutně	v %	absolutně	v %
Vlastní kapitál	-	-	6 282,99	1,63	15 531,65	3,97
Jmění účetní jednotky	-	-	3 068,41	0,85	6 669,29	1,83
Fondy účetní jednotky	-	-	-66,55	-33,06	51,79	38,43
Výsledek hospodaření	-	-	3 281,14	14,35	8 810,57	33,69
Cizí zdroje	-	-	-2 484,92	-10,04	-481,13	-2,16
Dlouhodobé závazky	-	-	678,04	3,66	-2 204,50	-11,48
Krátkodobé závazky	-	-	-3 162,96	-50,90	1 723,37	56,48
Celkem pasiva	-	-	3 798,07	0,93	15 050,52	3,64

Zdroj: Účetní výkazy obce, 2011 – 2013

Tab. 7. Horizontální analýza pasiv

Horizontální analýza celkových pasiv a celkových aktiv musí být po srovnání stejná z důvodu bilančního pravidla. Majoritní část pasiv je tvořena vlastním kapitálem, který neustále stoupá. V roce 2012 se vlastní kapitál zvýšil o 6 282,99 tis. Kč tudíž o 1,63 % a v roce 2013 se zvýšil i 15 531,65 tis. Kč tudíž o 3,97 %. Jmění, fondy účetní jednotky a výsledek hospodaření mají tendenci růst rok od roku. Cizí zdroje postupně klesly o 2 484,92 tis. Kč tudíž o 10,04 % v roce 2012 a roce 2013 klesly o 481,13 tis. Kč tudíž o 2,16 %. Dlouhodobé závazky v roce 2012 nejprve vzrostly absolutně o 678,04 tis. Kč a relativně o 3,66 % a v roce 2013 klesly o 2 204,50 tis. Kč tudíž o 11,48 %. Naproti tomu krátkodobé závazky v roce 2012 nejprve klesly absolutně o 3 162,96 tis. Kč a relativně o 50,90 % a v roce 2013 vzrostly o 1 723,37 tis. Kč tudíž o 56,48 %. Celkové pasiva tedy narostla v roce 2012 z 409 894,52 tis. Kč na 413 692,59 tis. Kč což vyjadřuje zvýšení o 3 798,07 tis. Kč a o 0,93 %. V roce 2013 celkové pasiva rovněž stoupají z 413 692,59 tis. Kč na 428 743,11 tis. Kč což vyjadřuje zvýšení o 15 050,52 tis. Kč a o 3,64 %.

Název položky	2011	2012	2013
Vlastní kapitál	93,96	94,62	94,92
Jmění účetní jednotky	88,33	88,27	86,72
Fondy účetní jednotky	0,05	0,03	0,04
Výsledek hospodaření	5,58	6,32	8,15
Cizí zdroje	6,04	5,38	5,08
Dlouhodobé závazky	4,52	4,64	3,97
Krátkodobé závazky	1,52	0,74	1,11
Celkem pasiva	100,00	100,00	100,00

Zdroj: Účetní výkazy obce, 2011 – 2013

Tab. 8. Vertikální analýza pasiv

Vertikální analýza umožnila posoudit podíl vlastního kapitálu a cizích zdrojů na celkových pasivech. Lze tvrdit, že vlastní kapitál i cizí zdroje byly během sledovaného období téměř neměnné. Vlastní kapitál v roce 2011 má převládající vliv nad cizími zdroji v podílu 93,96 %. Cizí zdroje v roce 2011 mají podíl na celkových pasivech pouze 6,04 %.

6.3 Analýza nákladů hlavní činnosti

Obec Hošťálková provozuje vedle hlavní činnosti ještě i hospodářskou činnost. V této kapitole budou analyzovány náklady v hlavní činnosti obce. Vychází se z výkazu zisku a ztráty za dílčí období dané obce. Tab. 9 uvádí strukturu nákladů obce v hlavní činnosti za sledované období 2011, 2012 a 2013.

Název položky	2011	2012	2013
Náklady z činnosti	14 727,55	25 627,60	25 892,21
Náklady finanční	1 173,76	932,03	777,94
Náklady na transfery	3 258,70	3 553,97	3 644,71
Daň z příjmů	-	181,29	242,02
Celkem náklady	19 160,01	30 294,89	30 556,88

Zdroj: Účetní výkazy obce, 2011 – 2013

Tab. 9. Struktura nákladů hlavní činnosti

Název položky	2011		2012		2013	
	absolutně	v %	absolutně	v %	absolutně	v %
Náklady z činnosti	-	-	10 900,05	73,86	264,61	1,03
Náklady finanční	-	-	-241,73	-20,59	-154,09	-16,53
Náklady na transfery	-	-	3 195,27	98,05	90,74	2,55
Daň z příjmů	-	-	181,29	-	60,73	33,50
Celkem náklady	-	-	11 134,88	58,12	261,99	0,86

Zdroj: Účetní výkazy obce, 2011 – 2013

Tab. 10. Horizontální analýza nákladů hlavní činnosti

Horizontální analýza nákladů obce v hlavní činnosti se zabývá jednotlivým vývojem druhů nákladů od roku 2011 do roku 2013. Nejvýznamnější podíl na celkových nákladech tvoří náklady z činnosti po celou dobu sledovaného období. V roce 2012 náklady z činnosti stouply o 10 900,05 tis. Kč z 14 727,55 tis. Kč na 25 627,60 tis. Kč, což znamená zvýšení o 73,86 %. V roce 2013 náklady z činnosti opětovně vzrostly o 264,61 tis. Kč z 25 627,60 tis. Kč na 25 892,21 tis. Kč, což znamená zvýšení

o 1,03 %. Největší objem představují v celém sledovaném období mzdové náklady a opravy a udržování. Mzdové náklady v roce 2011 tvořily náklady z činnosti částkou 3 950,52 tis. Kč, následně došlo k poklesu o 355,27 tis. Kč a na konci roku 2013 vykazovala tato položka částku 4 037,11 tis. Kč. Zvýšení či snížení mzdových nákladů je důsledkem růstu nebo poklesu počtu pracovníků. S tím úzce souvisí i zákonné sociální pojištění, které má stejnou tendenci zvýšení a snížení jako u mzdových nákladů. Druhou nákladnou položkou jsou opravy a udržování. V roce 2011 činily 2 794,33 tis. Kč, následně došlo ke zvýšení o 3 708,10 tis. Kč a na konci roku 2013 vykazovala tato položka sumu 4 036,95 tis. Kč. Finanční náklady mají klesající tendenci již od roku 2011 až po rok 2013. V roce 2012 klesly o 241,73 tis. Kč a v roce 2013 o 154,09 tis. Kč. Celkové náklady během let 2011 – 2013 také opakovaně rostly.

Název položky	2011	2012	2013
Náklady z činnosti	76,87	84,59	84,73
Náklady finanční	6,13	3,08	2,55
Náklady na transfery	17,01	11,73	11,93
Daň z příjmů	-	0,60	0,79
Celkem náklady	100,00	100,00	100,00

Zdroj: Účetní výkazy obce, 2011 – 2013

Tab. 11. Vertikální analýza nákladů hlavní činnosti

Vertikální analýza nákladů obce v hlavní činnosti dokládá, že náklady z činnosti tvoří nejvýznamnější položku celkových nákladů. Náklady z činnosti tvoří roku 2011 76,87 %. U finančních nákladů se projevil postupný pokles z 6,13 % na 2,55 %. Klesající tendenci měly také náklady na transfery a to z 17,01 % na 11,93 % a mají druhý největší podíl na celkových nákladech.

6.4 Analýza výnosů hlavní činnosti

Následovně budou analyzovány výnosy obce Hošťálková v hlavní činnosti. Data pro výpočty byly shromážděny z výkazů zisku a ztráty za sledované období. V tab. 12 je zobrazena struktura výnosů.

Název položky	2011	2012	2013
Výnosy z činnosti	3 558,11	3 187,08	2 640,38
Výnosy finanční	5,47	10,11	28,82
Výnosy z daní a poplatků	16 984,36	16 857,55	22 224,23
Výnosy z transferů	2 851,61	9 004,62	9 826,74
Celkem výnosy	23 399,55	29 059,35	34 720,17

Zdroj: Účetní výkazy obce, 2011 – 2013

Tab. 12. Struktura výnosů hlavní činnosti

Název položky	2011		2012		2013	
	absolutně	v %	absolutně	v %	absolutně	v %
Výnosy z činnosti	-	-	-371,03	-10,43	-546,70	-17,15
Výnosy finanční	-	-	4,64	84,83	18,71	185,06
Výnosy z daní a poplatků	-	-	-126,81	-0,75	5 366,68	31,84
Výnosy z transferů	-	-	6 153,01	215,77	822,12	9,13
Celkem výnosy	-	-	5 659,80	24,19	5 660,82	19,48

Zdroj: Účetní výkazy obce, 2011 – 2013

Tab. 13. Horizontální analýza výnosů hlavní činnosti

Na celkových výnosech obce se nejvíce podílely výnosy z daní a poplatků. V roce 2011 a 2012 byly téměř ve stejné výši a činily necelých 17 000 tis. Kč. V roce 2013 však vzrostly o 5 366,68 tis. Kč tedy o 31,84 % na částku 22 224,23 tis. Kč. Druhý největší podíl na celkových výnosech mají výnosy z transferů, kde dochází v roce 2012 k nárůstu o 215,77 %. V roce 2013 dochází také k nárůstu jen o 9,13 %. Výnosy z činnosti postupně klesají. Nejprve byl zaznamenán pokles o 371,03 tis. Kč, v dalším roce činil pokles 546,70 tis. Kč. Výnosy z činnosti tvoří zejména výnosy z prodeje služeb a výnosy z místních poplatků. U finančních lze pozorovat, že se v roce 2012 zvýšily o 84,83 % a v roce 2013 o 185,06 %. Důsledkem zvýšení procent je nárůst přijatých úroků. Celkové výnosy mají tendenci poměrně se zvyšovat a to z 23 399,55 tis. Kč v roce 2011, na 29 059,35 tis. Kč v roce 2012 a v roce 2013 se zvýšily na 34 720,17 tis. Kč.

Název položky	2011	2012	2013
Výnosy z činnosti	15,21	10,97	7,60
Výnosy finanční	0,02	0,03	0,08
Výnosy z daní a poplatků	72,58	58,01	64,01
Výnosy z transferů	12,19	30,99	28,30
Celkem výnosy	100,00	100,00	100,00

Zdroj: Účetní výkazy obce, 2011 – 2013

Tab. 14. Vertikální analýza výnosů hlavní činnosti

Největší část výnosů je tvořena z výnosů z daní a poplatků. Další významnou položkou jsou výnosy z transferů, které nejprve tvoří 12, 19 % celkových výdajů a v dalších letech více jak 28 %. Výnosy z činnosti postupně klesají z 15,21 % až na 7,60 %. Finanční výnosy se pohybují lehce nad 0%.

6.5 Analýza výsledku hospodaření hlavní činnosti

Název položky	2011	2012	2013
VH z činnosti	-11 169,44	-22 440,52	-23 521,83
VH finanční	-1 168,29	-921,92	-749,12
VH z daní a poplatků	16 984,36	16 676,26	21 982,21
VH z transferů	-407,09	5 450,65	6 182,03
VH za účetní období	4 239,54	-1 235,54	4 163,29

Zdroj: Účetní výkazy obce, 2011 – 2013

Tab. 15. Struktura výsledku hospodaření hlavní činnosti

Tab. 15 vyjadřuje výsledek hospodaření obce Hošťálková ve sledovaném období 2011, 2012, 2013. Výsledek hospodaření vytváří rozdíl mezi jednotlivými výnosy a jednotlivými náklady, který pak vyústí ve výsledek hospodaření za celé účetní období. Obec dosáhla záporné hodnoty pouze v roce 2012, která činila -1 235,54 tis. Kč. Kladných hodnot dosahoval v roce 2011 a to 4 239,54 tis. Kč a v roce 2013, což činí 4 163,29 tis. Kč. Mezi jednotlivými výsledky hospodaření se nachází i jiné záporné hodnoty, např. u výsledku hospodaření z činnosti. Tento výsledek hospodaření se opakovaně snižoval, což bylo

důsledkem pro snížení celkového výsledku hospodaření. Podobně jako výsledek hospodaření z činnosti je na tom i finanční výsledek hospodaření. Záporné hodnoty se pozvolně zvyšují, ale kladných hodnot nedosahují. Kladné hodnoty jsou vykazovány u výsledku hospodaření z transferů z roku 2012 a 2013, což také přispělo ke zlepšení celkového výsledku hospodaření za účetní období jednotlivých let.

6.6 Analýza nákladů hospodářské činnosti

Nyní budou analyzovány náklady hospodářské činnosti za sledované období 2011 – 2013. V následující tab. 16 je zobrazena struktura nákladů z hospodářské činnosti.

Název položky	2011	2012	2013
Náklady z činnosti	13 142,10	11 854,77	11 184,82
Náklady finanční	12,45	-	0,13
Daň z příjmů	-	406,21	809,50
Celkem náklady	13 184,55	12 260,98	11 994,46

Zdroj: Účetní výkazy obce, 2011 – 2013

Tab. 16. Struktura nákladů z hospodářské činnosti

Název položky	2011		2012		2013	
	absolutně	v %	absolutně	v %	absolutně	v %
Náklady z činnosti	-	-	-1 317,33	-10,00	-669,95	-5,65
Náklady finanční	-	-	-12,45	-100,00	0,13	-
Daň z příjmů	-	-	406,21	-	403,29	99,28
Celkem náklady	-	-	-923,57	-7,00	-266,52	-2,17

Zdroj: Účetní výkazy obce, 2011 – 2013

Tab. 17. Horizontální analýza nákladů hospodářské činnosti

Jednotlivým vývojem druhů nákladů se zabývá horizontální analýza nákladů obce Hošťálková v hospodářské činnosti v letech 2011, 2012 a 2013. Náklady z činnosti opět tvoří nejvýznamnější podíl na celkových nákladech jako u horizontální analýzy nákladů v hlavní činnosti. Náklady z činnosti nejdříve klesly v roce 2012 o 10,00 % a později v roce 2013 klesly o 5,65 %. Největší objem představují z nákladů z činnosti

ve sledovaném období ostatní služby a mzdové náklady. Finanční náklady tvoří malou část celkových nákladů a v roce 2012 obec žádné tyto náklady neměla. Náklady na daň z příjmů byly v roce 2011 nulové. V roce 2012 se zvýšily na 406,21 tis. Kč a v roce 2013 o 99,28 % tedy na 809,50 tis. Kč. Celkové náklady během let 2011 až 2013 klesaly nejdříve o 7,00 %, později o 2,17 %. Opačně tomu bylo u celkových nákladů z hlavní činnosti, kdy celkové náklady opakovaně rostly.

Název položky	2011	2012	2013
Náklady z činnosti	99,90	96,69	93,25
Náklady finanční	0,09	-	0,00
Daň z příjmů	-	3,31	6,75
Celkem náklady	100,00	100,00	100,00

Zdroj: Účetní výkazy obce, 2011 – 2013

Tab. 18. Vertikální analýza nákladů hospodářské činnosti

Vertikální analýza nákladů obce v hospodářské činnosti vyjadřuje, že náklady z činnosti se podílí na celkových nákladech téměř na 100 %. Obdobně to bylo i u vertikální analýzy nákladů v hlavní činnosti. Finanční náklady se jeví téměř nulové. V roce 2011 obec neměla žádné náklady na daň z příjmů z hospodářské činnosti. V roce 2012 tvořily náklady na daň z příjmů 3,31 % a v roce 2013 6,75 %.

6.7 Analýza výnosů hospodářské činnosti

Název položky	2011	2012	2013
Výnosy z činnosti	19 225,11	16 469,37	16 361,57
Výnosy finanční	26,76	49,94	35,70
Výnosy z transferů	214,88	258,34	244,47
Celkem výnosy	19 466,75	16 777,65	16 641,73

Zdroj: Účetní výkazy obce, 2011 – 2013

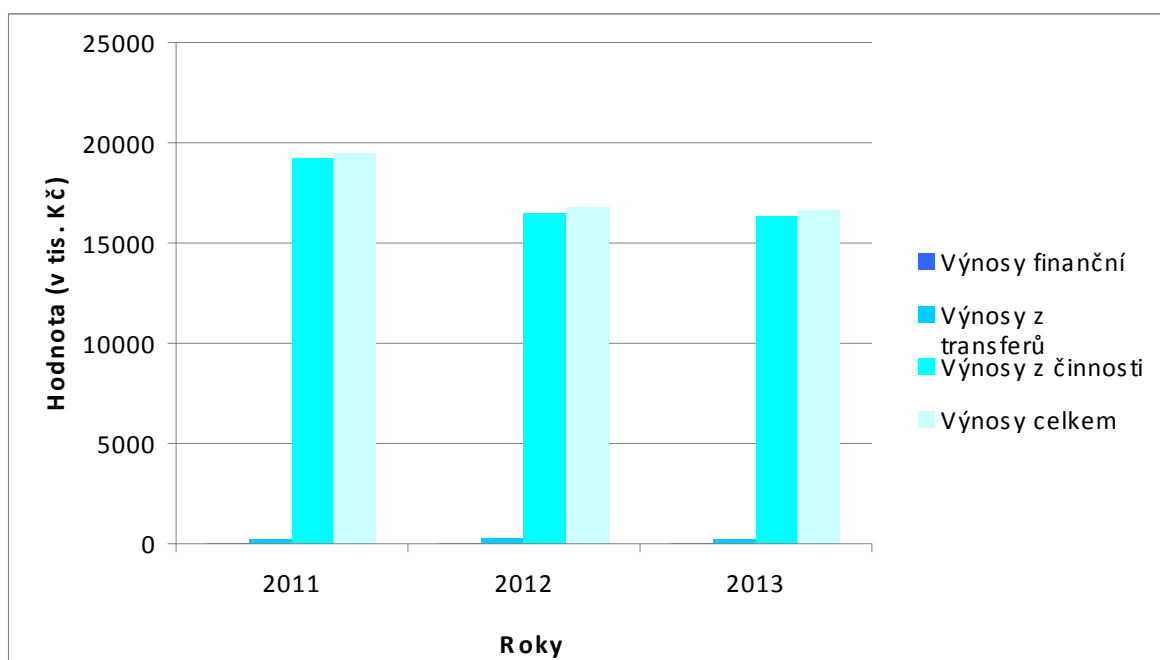
Tab. 19. Struktura výnosů hospodářské činnosti

Název položky	2011		2012		2013	
	absolutně	v %	absolutně	v %	absolutně	v %
Výnosy z činnosti	-	-	-2 755,74	-143,15	-107,8	-0,65
Výnosy finanční	-	-	23,18	86,62	-14,24	-28,51
Výnosy z transferů	-	-	243,46	113,30	-13,87	-5,37
Celkem výnosy	-	-	-2 689,10	-13,81	-135,92	-0,81

Zdroj: Účetní výkazy obce, 2011 – 2013

Tab. 20. Vertikální analýza výnosů hospodářské činnosti

V tab. 19 je zobrazena struktura výnosů z hospodářské činnosti obce ve sledovaných letech 2011 – 2013, která je také viditelná na grafu. Následná horizontální analýza zobrazuje, že na celkových výnosech hospodářské činnosti se nejvíce podílejí výnosy z činnosti. Tyto výnosy dosahují v roce 2011 19 225,11 tis. Kč. V roce 2012 nastává pokles o 143,15 % na 16 469,37 tis. Kč a v roce 2013 klesají na 16 361,57 tis. Kč. U horizontální analýzy výnosů hospodářské činnosti tvořily největší podíl výnosy z daní a poplatků, které se zde nevyskytují. Následný největší podíl na celkových výnosech mají výnosy z transferů. V roce 2012 nejprve vzrostly o 113,30 % a v roce 2013 následně klesly o 5,37 % tedy o 135,92 tis. Kč. Stejně tak i finanční výnosy vzrostly o 86,62 % v roce 2012 a následujícího roku klesly o 28,51 %. Celkové výnosy mají klesající tendenci. Jedná se o pokles 13,81 % v roce 2012 a o 0,81 % v roce 2013.

Zdroj: Účetní výkazy obce, 2011 – 2013

Graf 4. Struktura výnosů hospodářské činnosti

Název položky	2011	2012	2013
Výnosy z činnosti	98,76	98,16	98,32
Výnosy finanční	0,14	0,30	0,21
Výnosy z transferů	1,10	1,54	1,47
Celkem výnosy	100,00	100,00	100,00

Zdroj: Účetní výkazy obce, 2011 – 2013

Tab. 21. Vertikální analýza výnosů hospodářské činnosti

Největší část celkových výnosů hospodářské činnosti je tvořena z výnosů z činnosti, které tvoří více než 98 % výnosů. Vertikální analýza hlavní činnosti zobrazila, že nejpodstatnější část celkových výnosů tvoří výnosy z daní a poplatků. Další významnou položkou jsou výnosy z transferů, tvořící více než 1 % v dílčích letech. Finanční výnosy tvoří na celkových výnosech v roce 2011 0,14 %. V roce 2012 0,30 % a v roce 2013 0,21 %.

6.8 Analýza výsledku hospodaření hospodářské činnosti

Název položky	2011	2012	2013
VH z činnosti	6 053,01	4 614,60	5 176,75
VH finanční	14,31	49,94	35,57
VH z transferů	214,88	258,34	244,47
VH z daní a poplatků	-	-406,21	-809,50
VH za účetní období	6 282,2	4 516,67	4 647,27

Zdroj: Účetní výkazy obce, 2011 – 2013

Tab. 22. Struktura výsledku hospodaření hospodářské činnosti

Tab. 22 obsahuje výsledek hospodaření hospodářské činnosti obce Hošťálková v dílčích letech. Obec dosáhla kladných hodnot výsledků hospodaření za účetní období v jednotlivých letech. V roce 2012 poklesl o 1 765,53 tis. Kč a v roce 2013 se zvýšil o 130,6 tis. Kč. Záporný výsledek hospodaření znázorňuje výsledek hospodaření z daní a poplatků. V roce 2011 je nulový, v roce 2012 činí -406,21 tis. Kč a v roce 2013 dosahoval -809,50 tis. Kč. Výsledek hospodaření z transferů a finanční se roku 2012 zvýšil

a roku 2013 snížil. Výsledek hospodaření z činnosti nejprve klesl na 4 614,60 tis. Kč a následně vzrostl dalšího roku na 5 176,75 tis. Kč.

6.9 Saldo příjmů a výdajů

Název položky	2011	2012	2013
Celkem příjmy	32 356,46	36 434,01	45 616,11
Celkem výdaje	32 187,76	34 301,51	41 497,81
Saldo	168,70	2 132,50	4 118,30

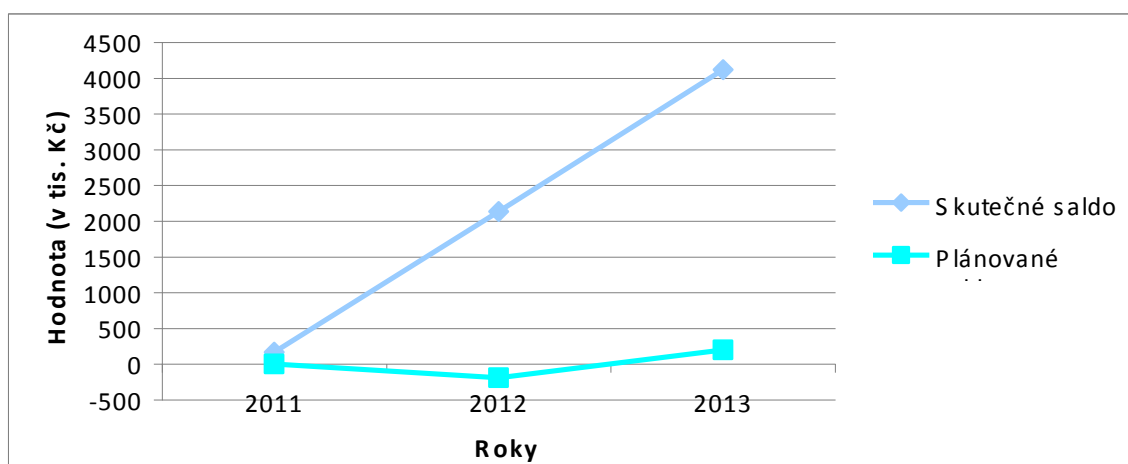
Zdroj: Účetní výkazy obce, 2011 – 2013

Tab. 23. Skutečný rozpočet obce

Název položky	2011	2012	2013
Celkem příjmy	28 480,00	24 810,00	33 219,00
Celkem výdaje	28 480,00	25 000,00	33 019,00
Saldo	-	-190,00	200,00

Zdroj: Účetní výkazy obce, 2011 – 2013

Tab. 24. Plánovaný rozpočet obce

Zdroj: Účetní výkazy obce, 2011 – 2013

Graf 5. Vývoj plnění rozpočtu

Tab. 23 ve zkrácené formě zobrazuje vývoj skutečného plnění rozpočtu obce Hošťálková v letech 2011 – 2013. Ve všech třech letech vychází přebytek rozpočtu, nejvíce však v roce 2013 45 616,11 tis. Kč. Tab. 24 znázorňuje plánovaný rozpočet. V roce 2011 je nulový, v roce 2012 je schodkový rozpočet, který činí -190,00 tis. Kč a v roce 2013 je přebydkový rozpočet a činí 200,00 tis. Kč.

6.10 Analýza likvidity

Název položky	2011	2012	2013
Oběžná aktiva	7 702,36	11 126,01	17 125,80
Zásoby	171,95	202,90	164,75
KFM	5 044,83	5 946,91	8 817,02
Krátkodobé závazky	6 214,07	3 051,11	4 774,48

Zdroj: Účetní výkazy obce, 2011 – 2013

Tab. 25. Zdroje k výpočtu likvidity

Název položky	2011	2012	2013
Okamžitá likvidita	0,81	1,95	1,85
Pohotová likvidita	1,21	3,58	3,55
Běžná likvidita	1,24	3,65	3,57

Zdroj: Účetní výkazy obce, 2011 – 2013

Tab. 26. Struktura vypočtených likvidit

V této části práce budou hodnoceny ukazatele okamžité, pohotové a běžné likvidity v tab. 6. Většina zmíněných ukazatelů se však nepohybuje v doporučených hodnotách. Okamžitá likvidita se nejvíce přibližovala roku 2011, kde činí 0,81. V roce 2012 a 2013 je velmi nad hranicí okamžité likvidity, která by se měla pohybovat v intervalu od 0,2 až 0,6. Pohotová likvidita by se měla pohybovat v intervalu od 1 až 1,5, což splňuje pouze rok 2011. V roce 2012 a 2013 je opětovně nad hranicí doporučeného intervalu. Běžná likvidita má rozmezí od 1,5 do 2,5. Nejblíže se tomuto rozmezí přibližuje rok 2011 s 1,24. Rok 2012 a 2013 je opět vysoko nad hranicí doporučených hodnot. Takto vysoké hodnoty vykazují, že obec dosahuje velkých rezerv. Finanční prostředky by mohla také lépe využít.

6.11 Analýza rentability

Název položky	2011	2012	2013
EAT (čistý zisk)	4 239,54	-1 235,54	4 163,29
Vlastní kapitál	385 152,37	391 435,36	406 967,01
Celkem náklady	19 160,01	30 294,89	30 556,88

Zdroj: Účetní výkazy obce, 2011 – 2013

Tab. 27. Zdroje k výpočtu rentability

Název položky	2011	2012	2013
Rentabilita vlastního kapitálu	1,10	-0,32	1,02
Rentabilita nákladů	22,13	-4,08	13,62

Zdroj: Účetní výkazy obce, 2011 – 2013

Tab. 28. Struktura výpočtu rentabilit

Rentabilita nebo také výnosnost je měřítkem schopnosti podniku dosahovat zisku nebo vytvářet nové zdroje. V roce 2012 je EAT -1 235,54 tis. Kč, což se promítlo do rentability vlastního kapitálu roku 2012 a činila -0,32 %. V roce 2011 byla rentabilita vlastního kapitálu 1,10 %, což je nejlepší hodnota během sledovaného období a v roce 2013 je 3%. Ukazatel rentability nákladů má pouze doplňující charakter a pohybuje se na 22,13 % za rok 2011. V roce 2012 dosahuje záporné hodnoty z důvodu záporného EAT a činí -4,08 % a v roce vzrostl na 13,62 %.

6.12 Míra celkové zadluženosti

Název položky	2011	2012	2013
Cizí zdroje	24 742,15	22 257,23	21 776,10
Celkem aktiva	409 894,52	413 692,59	428 743,11
Míra zadlužení (v %)	6,04	5,38	5,08

Zdroj: Účetní výkazy obce, 2011 – 2013

Tab. 29. Struktura celkového zadlužení

Jedním z hlavních ukazatelů zadluženosti je celková zadluženost, vyjadřující poměr cizích zdrojů a celkových aktiv. Dle Ministerstva financí ČR je neriziková hodnota ta, která nestoupá výš než 25 %. Obec Hošťálková zmíněnou hodnotu nepřekročila a pohybuje se kolem 5 %. K snižování míry zadluženosti dochází z důvodu snižování dlouhodobého úvěru.

6.13 Výpočet koeficientu samofinancování

Název položky	2011	2012	2013
Vlastní kapitál	385 152,37	391 435,36	406 967,01
Celkem aktiva	409 894,52	413 692,59	428 743,11
Koeficient samofinancování (v %)	93,96	94,62	94,92

Zdroj: Účetní výkazy obce, 2011 – 2013

Tab. 30. Struktura koeficientu samofinancování

Koeficient samofinancování má pouze doplňující charakter k celkové zadluženosti. Celková zadluženost a koeficient samofinancování se po sečtení rovnají jedné (100 %). V letech 2011 až 2013 se koeficient pohyboval stabilně kolem 94 %.

7 SHRNUÍ VÝSLEDKŮ HOSPODAŘENÍ

Cílem této kapitoly je shrnout dané výsledky a případně navrhnou možná doporučení a opatření. Finanční analýza probíhala za sledované období 2011 – 2013 a její výsledky jsou následující.

Z pomoci účetních výkazů, v tomto případě rozvahy, jsme zjistili pomocí vertikální a horizontální analýzy, že majetek obce (nejvíce převládá dlouhodobý majetek) je kryt z největší části vlastním kapitálem. Tato forma majetku se zdá být z hlediska finančních prostředků nejvíce nákladová (nejdražší), ale za to nese co nejmenší riziko. Můžeme říci, že obec má ve vlastním kapitálu docela slušnou rezervu a může si dovolit ji využít. Další velká položka mohou být dlouhodobé závazky. I když se neustále snižují, vzhledem k splácení úvěru, tak velká míra zadlužení je pro obec nežádoucí. Analýza nákladů a výnosů byla rozdělena hlavní a hospodářskou činností, která se zjišťovala pomocí výkazu zisku a ztráty za dané období. Lze říci, že obě dvě činnosti mají docela vyrovnané hospodaření nákladů a výnosů, a výsledek hospodaření hlavní činnosti sice dosahoval v jednom roce záporných hodnot, ale v dalších rocích byl vykazován vyšší zlepšený výsledek hospodaření, což platí i pro výsledek hospodaření z hospodářské činnosti. Největší podíl nákladů tvořily náklady z činnosti a výnosů výnosy z daní a poplatků a výnosy z transferů. Obec si plánuje každým rokem téměř vyrovnaný rozpočet, což ale není skutečností, a tak se rozpočet každým rokem upravuje. Saldo skutečného rozpočtu bylo vždy přebytkové, což je vyhovující, avšak na plánovaném rozpočtu byl zaznamenán schodek rozpočtu. V následné analýze rentability vlastního kapitálu a nákladů byl zaznamenán nejprve pokles hodnot v roce 2012 a následně vzrůst v roce 2013. Analýza likvidity jak běžné, tak okamžité i pohotové dosahuje vysokých hodnot, což znamená že má dostatek rezerv a mohla by své finanční prostředky lépe využít. Téměř žádný ukazatel nedosahoval doporučených hodnot. Jako další byla analyzována zadluženost obce. Vypočítané hodnoty nedosahovaly velkých rozmezí, což je přijatelné z důvodu, že se jedná o obec, což si žádá nízkou hodnotu ukazatele celkové zadluženosti. Celková zadluženost nepřekročila doporučené hodnoty Ministerstvem financí. Finanční situace je poměrně dobrá, jelikož ukazatelé zadluženosti nepřesahují doporučené hranice a většina dlouhodobých závazků byla na konci roku zaplácena. Troufám si říci, že Hošťálková by neutrpěla kdyby si na svá bedra vzala další úvěr.

Navrhla bych snížení zadluženosti, i když obec nedosahuje obrovských hodnot pro toto učinění na celkové zadluženosti. Následovně bylo řečeno, že z analýzy likvidity dosahují hodnoty vysokých rezerv, a tak by mohla obec mnohem lépe využít své volné finanční prostředky na jakýkoliv účel. Například by mohla investovat do svého majetku.

ZÁVĚR

Primárním cílem bakalářské práce bylo analyzovat hospodaření obce Hošťálková pomocí vybraných ukazatelů ve sledovaném období 2011 až 2013. Následně shrnout dané výsledky a případně navrhnou možná doporučení a opatření.

Dle poznatků získaných prostudováním odborné literatury je vytvořena první část práce. Tato teoretická část se zaměřuje na specifikaci veřejného sektoru a jeho rozdělení na státní správu a samosprávu. Dále bude popsána samotná obec. Od charakteristiky, znaků, orgánů až po její finanční systém, do kterého patří například rozpočet obce, rozpočtová skladba nebo závěrečný účet. Poslední kapitola teoretické části se zabývá finanční analýzou, jejími metodami a ukazateli.

Praktická část bakalářské práce navazovala na část teoretickou a vycházela z informací a dat obsažených v účetních výkazech dané obce. Byla představena obec Hošťálková, její popis, historie, kultura a demografická stránka. Dále byla vykonána finanční analýza obce v předešlých třech letech. Součástí provedené analýzy byla analýza aktiv a pasiv, nákladů a výnosů s výsledkem hospodaření za hlavní i hospodářskou činnost, salda příjmů a výdajů, rentability a likvidity, celkového zadlužení a analýza koeficientu samofinancování. U daných položek byly specifikovány skutečnosti, které ovlivnily jejich vývoj, podíl, poměr či hodnotu.

V poslední kapitole praktické části bakalářské práce byly shrnuty výsledky finančních analýz a navržena možná doporučení a opatření pro budoucí vývoj obce.

Pro přehlednost a orientaci byly výpočty a vyhledávané data a informace uvedeny do tabulek a grafů, specifikovány skutečnosti a postupně okomentovány.

Vypracování bakalářské práce bylo velkou zkušeností, hlavně v oblasti analyzování finanční analýzy v praxi. Věřím, že tato práce bude přínosem pro obec, a že byl cíl bakalářské práce naplněn.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

1. DAMODARAN, Aswath, 2011. *Applied corporate finance*. 3rd ed. Hoboken. NJ: John Wiley, 738 p. ISBN 978-0-470-38464-0.
2. HAVLAN, Petr, 2004. *Majetek obcí a krajů*. Praha: Linde Praha. ISBN 80-7202-453-6.
3. HORZINKOVÁ, Eva a Vladimír NOVOTNÝ, 2010. *Základy organizace veřejné správy v ČR*. 2. upr. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 233 s. ISBN 978-807-3802-639.
4. *Hošťálková 500 let, 2005*. OÚ Hošťálková: COLORA s. r. o..
5. KRAFTOVÁ, Ivana, 2002. *Finanční analýza municipální firmy*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 206 s. ISBN 80-7179-778-2.
6. MACHÁČEK, Jaroslav, Petr TOTH a René WOKOUN, 2011. *Regionální a municipální ekonomie*. 1. vyd. Praha: Oeconomica, 199 s. ISBN 978-80-245-1836-7.
7. Obec Hošťálková: *Historie obce, 2014*. Obec Hošťálková [online]. Copyright, [cit. 2014-07-01]. Dostupné z: <http://hostalkova.cz/index.php/obec-hostalkova/o-obci/histore-obce>.
8. PEKOVÁ, Jitka, 2004. *Hospodaření a finance územní samosprávy*. 1. vyd. Praha: Management Press, 375 s. ISBN 80-726-1086-4.
9. PEKOVÁ, Jitka, Jaroslav PILNÝ a Marek JETMAR, 2005. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. 2. přep. vyd. Praha: ASPI, 555 s. ISBN 80-735-7052-1.
10. PRŮCHA, Petr, 2004. *Veřejná správa a samospráva*. Praha: Viaprint. ISBN 80-86775-03-08.
11. RŮČKOVÁ, Petra, 2010. *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*. 3. rozš. vyd. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-3308-1.
12. SEDLÁČEK, Jaroslav, 2007. *Finanční analýza podniku*. 1. vyd. Brno: Computer Press. ISBN 978-80-251-1830-6.
13. Účetní výkazy obce 2011 – 2013, 2014, Hošťálková

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

ČR	Česká republika
DFM	Dlouhodobý finanční majetek
DHM	Dlouhodobý hmotný majetek
DNM	Dlouhodobý nehmotný majetek
KFM	Krátkodobý finanční majetek
OPS	Obecně prospěšné společnosti
OS	Organizační složka
PO	Příspěvková organizace
SR	Státní rozpočet
VH	Výsledek hospodaření

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1. Obec Hošťálková	35
Obrázek 2. Logo MAS	38

SEZNAM TABULEK

Tab. 1. Demografická struktura obyvatel	39
Tab. 2. Struktura aktiv obce	42
Tab. 3. Struktura celkových aktiv	43
Tab. 4. Horizontální analýza aktiv	43
Tab. 5. Vertikální analýza aktiv	44
Tab. 6. Struktura pasiv obce	45
Tab. 7. Horizontální analýza pasiv	45
Tab. 8. Vertikální analýza pasiv	46
Tab. 9. Struktura nákladů hlavní činnosti	47
Tab. 10. Horizontální analýza nákladů hlavní činnosti	47
Tab. 11. Vertikální analýza nákladů hlavní činnosti	48
Tab. 12. Struktura výnosů hlavní činnosti	49
Tab. 13. Horizontální analýza výnosů hlavní činnosti	49
Tab. 14. Vertikální analýza výnosů hlavní činnosti	50
Tab. 15. Struktura výsledku hospodaření hlavní činnosti	50
Tab. 16. Struktura nákladů z hospodářské činnosti	51
Tab. 17. Horizontální analýza nákladů hospodářské činnosti	51
Tab. 18. Vertikální analýza nákladů hospodářské činnosti	52
Tab. 19. Struktura výnosů hospodářské činnosti	52
Tab. 20. Vertikální analýza výnosů hospodářské činnosti	53
Tab. 21. Vertikální analýza výnosů hospodářské činnosti	54
Tab. 22. Struktura výsledku hospodaření hospodářské činnosti	55
Tab. 23. Skutečný rozpočet obce	55
Tab. 24. Plánovaný rozpočet obce	55
Tab. 25. Zdroje k výpočtu likvidity	56
Tab. 26. Struktura vypočtených likvidit	56
Tab. 27. Zdroje k výpočtu rentability	57

Tab. 28. Struktura výpočtu rentabilit	57
Tab. 29. Struktura celkového zadlužení	58
Tab. 30. Struktura koeficientu samofinancování	58

SEZNAM GRAFŮ

Graf 1. Struktura vývoje obyvatel	40
Graf 2. Srovnání obyvatel podle pohlaví	40
Graf 3. Posouzení vývoje aktiv	43
Graf 4. Struktura výnosů hospodářské činnosti	54
Graf 5. Vývoj plnění rozpočtu	56